

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	1 (87)
Plats och tid	Stadshuset Nygatan 16, Örnsköldsvik, kl. 08:30-12:15, 13:20-14:00, 15:30-15:55, 16:00-16:30 Ajournering kl. 12:15-13:20, 14:00-15:30, 15:55-16:00	
Paragrafer	1 - 24	
Ledamöter	Ordförande Andreas Jansson (C) Felix Frölander (M) Jäv § 20 Mikael Malmén (S) Jäv §§ 19, 20 Matilda Häggkvist (S) Jäv § 18 Maria Gröndahl (S) Bruno Byström (C) Jerker Rudin (KD) Jan Kärnebro (SD)	
Tjänstgörande ersättare	Yvonne Ölund (S) Jäv § 20 Marina Larserud Hagstedt (S) Kurt Pettersson (C) Olof Glud (M) Anna Sjöberg (V) Kristian Ottosson (S) §§ 18, 19, 20 Tom Jonsson (M) § 20 Christer Andersson (KD) § 20	
Övriga ersättare	Kristian Ottosson (S) §§ 1-17, 21-24 Tom Jonsson (M) §§ 1-19, 21-24 Christer Andersson (KD) §§ 1-19, 21-24 Jenny Voittoinen (SD)	
Tid för justering	2026-02-24	
Ordförande	Andreas Jansson (C)	
Justerare	Maria Gröndahl (S)	
Sekreterare	Caroline Jonsson	
Anslagsbevis	Justering tillkännages på kommunens anslagstavla.	
Anslaget publiceras	2026-02-25 – 2026-03-19	
Protokollet förvaras	Digitalt i Samhällsbyggnadsnämndens diarium	

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	2 (87)

Övriga deltagare

Förvaltningschef Mattias Persson
Nämndsekreterare Caroline Jonsson
Enhetschef stab Robert Häggqvist
Avdelningschef bygg- och miljö Clara Ganslandt
Avdelningschef trafik- och park Torbjörn Söderberg
Ekonomichef Jan-Olof Jonsson Jäv § 18
Ekonom Magdalena Kaluzna §§ 1-3
Verksamhetsutvecklare Emelie Jonsson §§ 1-3
Utredare Ida Ögren § 3
Assistent Therese Häggquist § 3
Byggnadsinspektör Emelie Hedin § 3
Enhetschef Susanne Nordin §§ 1-3
Miljöinspektör Josefin Nyström § 3
Miljöinspektör Magdalena Alehagen § 3
Alkoholhandläggare Anna Liljedahl § 3
Utredningsingenjör Viktor Vestman § 3
Planstrateg Mattias Eriksson § 3

**Godkännande av
närvaro**

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner att angivna personer är närvarande vid sammanträdet samt ger dem rätt att yttra sig.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	3 (87)

Innehållsförteckning

§ 1	Godkännande av föredragningslista	4
§ 2	Val av justerare	5
§ 3	Information	6
§ 4	Årsbokslut 2025, samhällsbyggnadsnämnden.....	7
§ 5	Resultatöverföringar 2026, samhällsbyggnadsnämnden	8
§ 6	Verksamhetsutvärdering 2025, samhällsbyggnadsnämnden	9
§ 7	Delegationsordning för samhällsbyggnadsnämnden	11
§ 8	Yttrande i mål nr 3-26 m.fl., Förvaltningsrätten i Härnösand, gällande laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725).....	19
§ 9	Uppföljning av tillsynsplan 2025, miljö- och hälsoenheten	22
§ 10	Revidering av riktlinjer för serveringstillstånd samt tillägg av riktlinjer för gårdsförsäljning	24
§ 11	Yttrande, omarbetat direktiv om luftkvalitet och renare luft i Europa – Naturvårdsverkets slutredovisning av regeringsuppdrag med förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt (KN2025/01294).....	36
§ 12	Yttrande, förslag på digitala lösningar för digitaliserad tillsynsvägledning (KN2025/02183).....	38
§ 13	Investering för renovering av Alfredshemsbron, bro över Moälven samt begäran om extra skattemedel	41
§ 14	Investering för renovering av bro, Fabriksvägen Husum	44
§ 15	Svar på nämndinitiativ, kostnader för kommunens vinterväghållning (V)	47
§ 16	E-förslagssvar, utveckla lekplatserna i Örnsköldsvik	50
§ 17	E-förslagssvar, bygg naturlekplatser för ökad rörelse hos våra barn och unga.....	53
§ 18	Detaljplan för Hummelvik 1:52 och del av Hummelvik 1:9, godkännande.....	55
§ 19	Nybyggnad av fritidshus och gäststuga, Sillviken 1:15, strandskyddsdispens	58
§ 20	Nybyggnad av fritidshus, Västersel 3:47, strandskyddsdispens.....	62
§ 21	Nybyggnad av två fritidshus, carport och poolhus, Degerfälle 1:64 och Degerfälle 1:38, strandskyddsdispens	66
§ 22	Nybyggnad av två fritidshus, Ulvön 5:13, förhandsbesked	70
§ 23	Meddelanden	84
§ 24	Anmälan av samhällsbyggnadsförvaltningens delegationsbeslut	86

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	4 (87)

§ 1 Godkännande av föredragningslista (Sbn/2026:1)

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden har i uppgift att ta ställning till föreslagen föredragningslista.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner föredragningslistan.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	5 (87)

§ 2 Val av justerare (Sbn/2026:2)

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden har i uppgift att välja justerare av protokollet.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden väljer Maria Gröndahl (S) till justerare av protokollet.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	6 (87)

§ 3 Information (Sbn/2026:3)

Ärendebeskrivning

Vid dagens sammanträde lämnas information och förs överläggningar under följande punkter:

- Krisledningsplan för samhällsbyggnadsförvaltningen
Föredragande: Robert Häggqvist, enhetschef stab
- Uppföljning av åtgärdsplan för det brottsförebyggande arbetet i Örnsköldsvik
Skriftlig information
- Aktuella detaljplaner februari 2026, planenheten
Skriftlig information
- Information om ärenden från föredragningslistan
Föredragande: Handläggare i ärenden §§ 4-10, 13-15, 18, 22

Prövning av barnets bästa

Ärendet består av en redovisning av den information som nämnden tar del av. Beslutet att ta del av informationen medför ingen åtgärd och bedöms inte påverka barn och ungdomar. Med hänsyn till det har ingen ytterligare prövning av barnets bästa genomförts.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 4 februari 2026

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden tar del av informationen.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Matilda Häggkvist (S) och Jan-Olof Jonsson, ekonomichef, i informationen av ärende § 18.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	7 (87)

§ 4 Årsbokslut 2025, samhällsbyggnadsnämnden (Sbn/2026:14)

Ärendebeskrivning

I enlighet med den ekonomiska processen för Örnsköldsviks kommun ska varje nämnd sammanställa utfallet för 2025 i ett årsbokslut. Årsbokslutet innefattar hela verksamhetsåret och innehåller en utvärdering av ekonomi och verksamhet.

Samhällsbyggnadsnämnden visar ett resultat på +11,7 Mkr för 2025.

Prövning av barnets bästa

Redovisningen av bokslut 2025 som sådan bedöms inte ha en negativ inverkan på barn och ungdomar. Däremot kan enskilda ekonomiska beslut fattade under året ha haft påverkan på barn och ungdomar.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 6 februari 2026
- Årsbokslut 2025 för Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner årsbokslut 2025.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	8 (87)

§ 5 Resultatöverföringar 2026, samhällsbyggnadsnämnden (Sbn/2026:15)

Ärendebeskrivning

Nämndernas ackumulerade resultat följer i sin helhet med till nästkommande år i nämndens totala medel. Nämnderna lämnar förslag till resultatöverföringar och ekonomiberedningen gör utifrån det ekonomiska läget en bedömning av hur mycket av tidigare års underskott som ska arbetas tillbaka och hur mycket av ackumulerade överskott som får ianspråkta. Innebär nämndernas förslag en avvikelse mot fastställd kommunfullmäktigebudget ska motivet till avvikelsen anges.

Nämnder med investeringsanslag som inte förbrukas till fullo under 2025 kan begära ombudgetering av dessa till 2026. Förvaltningen föreslår att 1,7 Mkr ombudgeteras.

Ombudgetering avser ej förbrukat investeringsutrymme för ny infart Bussdepå och som inte färdigställts med 2,6 Mkr. För Bro över Moälven, Alfredshem ombudgeteras -0,9 Mkr som avser upparbetade kostnader 2025. Investeringsärende och kalkyl går upp till samhällsbyggnadsnämnden i februari.

Samhällsbyggnadsnämndens resultatmål för 2026 är 0,0 Mkr enligt kommunfullmäktigebudgeten som beslutades i juni 2025 och de totala medlen per 31 december 2025 är +15,5 Mkr. Förvaltningen föreslår att nytt resultatmål är -3,2 Mkr. För utbyte av en bro längs enskild väg vid Bäck föreslås 2,2 Mkr av ackumulerat överskott få nyttjas samt 1,0 Mkr för utbyten av lekutrustningar vid ett antal generationsmötesplatser i kommunen.

Prövning av barnets bästa

Redovisningen av resultatöverföringar 2026 bedöms inte ha en negativ inverkan på barn och ungdomar.

Beslutsunderlag.

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag daterat, 6 februari 2026.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att nytt resultatmål blir -3,2 Mkr.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige godkänner ombudgetering av investeringar med 1,7 Mkr från 2025.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	9 (87)

§ 6 Verksamhetsutvärdering 2025, samhällsbyggnadsnämnden (Sbn/2026:16)

Ärendebeskrivning

Verksamhetsutvärderingen är den avslutande delen i kommunens verksamhetsstyrning och med det den sista uppföljningen av verksamhetsplanen för samhällsbyggnadsnämnden som fastställdes i december 2024. Verksamhetsplanen innehåller nämndmål, mått och aktiviteter kopplat till kommunfullmäktiges mål samt aktiviteter för fokusområdet, nämndens övriga aktiviteter och de nämndspecifika direktiv som ingår i budgeten. Verksamhetsutvärderingen redovisas utifrån dessa mål.

Måluppfyllelsegraden grundar sig på resultatet för mått och aktiviteter för respektive mål. Måluppfyllelsegraden för nämndmål redovisas som Målet uppnås, Målet uppnås delvis eller Målet uppnås inte.

Nämndmål	Måluppfyllelse
Nämnden bidrar till att skapa trygga och hållbara miljöer för barn och ungdomar.	● Målet uppnås
Nämnden bidrar till att bygga och möjliggöra ett samhälle som är uthålligt, inkluderande och hållbart.	● Målet uppnås
Nämnden bidrar till ett växande näringsliv genom god service med kvalitet för hela samhället.	● Målet uppnås
Nämndens verksamheter ska vara klimatneutrala och energieffektiva år 2030 och stödjer samhället att verka för detsamma.	● Målet uppnås

Av jämställdhetsstrategin 2020 – 2024 framgår att i jämställdhetsarbetet ska kommunen vara en pådrivande aktör och att kommunen inom organisationen och i samhället i stort har ett grundläggande och lagstadgat uppdrag att främja jämställdhet och motverka diskriminering. Detta ska tas i beaktande i alla beslutsprocesser och inom alla verksamhetsområden som påverkar människors villkor. Ärendet medför inga negativa konsekvenser för jämställdheten då dess syfte är att beskriva resultatet av förvaltningens arbete med att nå nämndens mål enligt den tidigare beslutade verksamhetsplanen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Samhällsbyggnadsförvaltningen har upprättat en rapport för Verksamhetsutvärdering 2025, samhällsbyggnadsnämnden. Rapporten innehåller bland annat bedömningen av hur väl samhällsbyggnadsnämndens verksamheter har uppfyllt nämndens fyra mål baserat på mått och aktiviteter för 2025. Utvärderingen visar att nämndens fyra mål är uppfyllda för året.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	10 (87)

§ 6 (forts.)**Prövning av barnets bästa**

Verksamhetsutvärderingen bedöms inte påverka barn och unga vare sig indirekt eller direkt då uppföljningen har till syfte att beskriva hur nämndens verksamheter har uppfyllt nämndens mål, mått och aktiviteter enligt den tidigare beslutade verksamhetsplanen.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 30 januari 2026
- Verksamhetsutvärdering 2025, samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner Verksamhetsutvärdering 2025, samhällsbyggnadsnämnden.

Protokollsanteckning

Anna Sjöberg (V) lämnar följande anteckning till protokollet:

Vänsterpartiet ser att en fördjupad analys borde finnas i samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsutveckling då det gäller att uppnå fullmäktigemålet om att kommunen ska vara klimatneutral år 2030. Att bara hänvisa till en ökad användning av elbilar ser vi inte som en tillräcklig åtgärd för att uppnå klimatmålet. I alla delar av samhällsbyggnadsförvaltningens verksamhet står förvaltningen som beställare, även om andra är utförare. Därför ska samhällsbyggnadsförvaltningen kunna ställa sådana krav vid upphandling, att det ligger i linje med KF-målet om klimatneutralitet 2030.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	11 (87)

§ 7 Delegationsordning för samhällsbyggnadsnämnden (Sbn/2026:7)

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämndens nuvarande delegationsordning antogs den 17 november 2016, § 135, och blev senast reviderad den 23 oktober 2025, § 133. Utifrån att den är i behov av större revideringar har förslag på en ny delegationsordning tagits fram. Förvaltningschef, avdelningschef, enhetschefer och tjänstepersoner har haft möjlighet att komma med synpunkter under processen att ta fram ett förslag till delegationsordning.

Inget jämförelsedokument har skapats då form och innehåll genomgått större förändringar mot gällande delegationsordning. En sammanfattning av revideringen framgår i stället nedan, uppdelat utifrån allmänna ärenden, ekonomi och verksamhetsområdena inom nämnden. Kapitel 3, 4 och 12 i förslaget har inte ändrats i sak. En av utgångspunkterna för revideringen har varit att delegationsordningen inte ska reglera verkställande åtgärder samt att förvaltningsövergripande delegationer har samlats i de inledande kapitlen i delegationsordningen i stället för att regleras inom varje verksamhetsområde. Verkställande åtgärder i delegationsordningen har därför utgått där det har bedömts som möjligt. Kapitel 3 planeras att genomgå en kommunövergripande översyn vid ett senare tillfälle och har inte ingått i översynen rörande sakinnehållet. Delegationsordningen ska, utan hinder av laga kraft, börja gälla den 1 mars 2026 (jfr 13 kap 14 § kommunallagen).

Inledning

Följande ändringar har genomförts:

- Målgruppen på första sidan har uppdaterats
- Informationshanteringsplan har tillkommit i avsnitt *Delegatens uppdrag* då de förekommer inom vissa verksamheter.
- *Definition av delegat* har lagts till för att förtydliga vad som avses med begreppet ”handläggare”.
- Anmälans innehåll i avsnitt *Anmälan av delegationsbeslut* har justerats utifrån möjligheterna att ta ut information från ärendehanteringssystemen.
- Delegationens omfattning av rätten att ”Besluta i ärende” i kapitel 5-8 har tillkommit i ett eget avsnitt *Särskilt om beslut i kapitlen 5 – 8 i delegationsordningen* från att tidigare ha beskrivits i kapitel 5.1.1
- Ett avsnitt om *Förkortningar* på lagstiftning och föreskrifter som förekommer i delegationsordningen har tillkommit.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	12 (87)

§ 7 (forts.)*Delegationer inom allmänna ärenden (kap. 1 i förslaget)*

Genomförda ändringar:

- Vissa delegationspunkter har omformulerats utan att ha ändrats i sak, exempelvis
1.1.6 – ”Avge yttrande till annan myndighet avseende frågor utan principiell betydelse som ligger inom samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde”
- *1.1.7 – ”Beslut om föreläggande med vite*
- upp till 50 000 kr
- upp till 100 000 kr”
Delegationspunkt i gällande delegationsordning som utgår. Regleras i förslag till delegationsordning inom miljö- och hälsoområdet.
- *1.3.2 – ”Beslut i fråga om uppgift ur handling”*
Ny delegationspunkt. Samma delegat som övriga utlämnanden.
- *1.4.1 – ”Representation och uppvaktning för nämnden för avdelningen”*
Delegationspunkt i gällande delegationsordning som utgår på grund av att det bedöms som verkställighet.
- *1.4.1 – ”Förtroendevaldas deltagande i kurser, konferenser och liknande”*
Ny delegationspunkt då den tidigare bedömts som verkställighet. Uppdelningen utifrån deltagare tas bort.

Delegationer inom ekonomi (kap. 2 i förslaget)

Genomförda ändringar:

- Verkställighetsåtgärder utgår, vilka innefattar bland annat budget, redovisning, försäljning/kassering, inköp och upphandling.
- *2.2.1 – ”Besluta om ersättning för skada, exklusive personskador, vållad av kommunen*
- Upp 5 000 kr
- Upp till självrisabelopp i kommunens försäkring”
Ny delegationspunkt. Delegat är enhetschef respektive avdelningschef. Beslut om ersättning har tidigare bedömts som verkställighet. Beloppen har justerats.
- Beslut om avgift enligt taxa samt beslut att sätta ned, efterskänka eller justera avgift har samlats förvaltningsövergripande i kapitel 2.2 *Avgifter*.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	13 (87)

§ 7 (forts.)*Delegationer inom miljö- och hälsoenheten (kap. 5-8 i förslaget)*

Antalet delegationspunkter har reducerats genom att flertalet punkter slagits ihop och beskrivningen förtydligats. Även beskrivning av vad som menas med rätt att besluta i ärende (tidigare 5.1.1) har förtydligats och omfattar nu kapitel 5-8. Några punkter har lagts till från SKR's förslag och begäran av polishandräckning har lyfts upp från att varit flertalet separata delegationspunkter. Dessa förändringar medför ingen ändring av nivån på delgivning i förhållande till nuvarande delegationsordning.

Ändringar som är genomförda:

- *5.4.1 – "Besluta i ärende om anmälan att anlägga eller driva anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet eller anmälan om ändring av miljöfarlig verksamhet"*
Ny delegationspunkt – Sådana beslut har tidigare använt delegationen för att bedriva tillsyn, men förtydligas med att få en egen delegationspunkt. Samma delegat som för tillsyn (handläggare på miljö- och hälsoenheten).
- *5.4.3 – "Besluta i ärende om klassning och årlig avgift för miljöfarlig verksamhet eller hälsoskyddsverksamhet enligt MPF respektive FMH"*
Ny delegationspunkt – Sådana beslut har tidigare använt delegationen för att ta ut avgift enligt taxa, men då flertalet domslut visat på vikten av själva klassningen så lyfts det ut till en separat punkt i delegationsordningen. Samma delegat som för beslut om avgift (handläggare på miljö- och hälsoenheten).
- *5.10.6, 5.10.7 – "Besluta att undersökning av verksamhet och dess verkningar i stället ska utföras av någon annan än ansvarig och utse någon att göra sådan undersökning på bekostnad av verksamhetsutövaren"*
Ny delegation – Från SKRs förslag. Begränsat delegation till samma belopp som för viten. Syftet ska vara att tillförsäkra nämnden fakta som underlag för bedömning av den individuella verksamheten eller åtgärden. Undersökningen ska genomföras av fristående expertis med teknisk och vetenskaplig sakkunskap. Undersökningar kan också krävas för att klargöra huruvida verksamheten eller åtgärden är hälso- eller miljöfarlig. Nämnden är skyldig att se till att undersökningen inte blir onödigt kostsam.
- *5.10.8 – "Besluta om att förena beslut om undersökning med förbud att överlåta berörd fastighet eller egendom till dess undersökningen är slutförd"*
Ny delegation – Från SKRs förslag. Kan användas vid risk för ansvarsflykt.
- *5.10.9 – "Besluta om att permanent avråda allmänheten från att bada i ett badvatten eller ytvattenförekomst"*
Ersätter delegationspunkten "Besluta om att avråda allmänheten från att bada i ett badvatten eller ytvattenförekomst" som delegerats till handläggare på

Samhällsbyggnadsnämnden

Sammanträdesdatum

2026-02-19

Sida

14 (87)

§ 7 (forts.)

miljö- och hälsoenheten. Att tillfälligt avråda ses som verkställighet, men att permanent avråda bör fattas beslut om och delegation föreslås läggas på enhetschef.

- *6.4.1 – ”Besluta om sanktionsavgift”*

Ändrad delegat – Tidigare fanns ett antal sanktionsavgifter delegerade till handläggare, nu är det genomgående delegerat till enhetschef.

- *7.1.4 och 7.1.5 – ”Besluta i ärende gällande återkallelse av serveringstillstånd eller gårdsförsäljningstillstånd om tillståndet inte längre utnyttjas” och ”Besluta i ärende gällande återkallelse av serveringstillstånd eller gårdsförsäljningstillstånd i fall som inte omfattas av 7.1.4”*

Ändrad delegat – Tidigare har alla återkallelser av ärenden delegerats till handläggare, i förslaget delegeras återkallelse när tillståndet inte längre utnyttjas (7.1.4) till handläggare på miljö- och hälsoenheten och andra återkallanden till enhetschef.

- *7.5.1 – ”Besluta i tillsynsärenden enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel”*

Ny delegationspunkt – Har tidigare saknat specifik punkt för tillsyn enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel då eventuella brister följs upp av läkemedelsverket och inte kommunen. Bör hanteras som annan tillsyn och därmed delegeras till handläggare på miljö- och hälsoenheten.

- *8.1.1 – ”Besluta i anmälningsärende enligt strålskyddslagen (ex. solarium)”*

Ny delegationspunkt – Har tidigare saknat specifik punkt och som för 5.4.1 har det räknats in under tillsyn (se även 8.1.2). Föreslås delegeras till handläggare på miljö- och hälsoenheten.

- *8.1.2 – ”Besluta i tillsynsärende enligt strålskyddslagen”*

Ny delegationspunkt – Har tidigare saknat specifik punkt och har tidigare legat under miljöbalks-kapitlet. Tillsynen har tolkats ingå i hälsoskyddstillsyn, men bör ha en egen delegationspunkt under strålskyddslagen. Bör hanteras som annan tillsyn och därmed delegeras till handläggare på miljö- och hälsoenheten.

Delegationer inom planenheten (kap. 9 i förslaget)

Ändringar som är genomförda:

- *5.5.4 – ”Beslut om planbesked i de fall stöd för den avsedda åtgärden finns i en aktuell eller aktualitetsförklarad översiktsplan”*

Delegationspunkt i gällande delegationsordning som utgår. Samtliga planbesked bedöms ska beslutas av SBU. Denna ingår därför i delegationspunkt 9.1.1 *Beslut om planbesked och uppdrag* i förslag till delegationsordning.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	15 (87)

§ 7 (forts.)

- 5.5.5 – ”Beslut om överenskommelse med sökanden att planbesked får lämnas senare än inom fyra månader”
Delegationspunkt i gällande delegationsordning som utgår. Bedöms som verkställighet.
- 5.5.6 – ”Beslut om att begära planeringsbesked”
Delegationspunkt i gällande delegationsordning som utgår.
- 9.1.6 – ”Besluta att utöka, slå samman, dela eller minska planområde under pågående detaljplanearbete”
Ny delegationspunkt utifrån behov.

Delegationer inom byggenheten (kap. 9 i förslaget)

Delegationsordningen för byggenheten har reviderats med anledning av de ändringar i plan- och bygglagen som trädde i kraft den 1 december 2025. I samband med detta har hänvisningar till lagrum uppdaterats och strukturen justerats för att bättre spegla handläggningsprocessen.

- Delegationspunkterna har förtydligats i syfte att tydligare avgränsa vilka beslut som fattas på delegation respektive vilka ärenden som fortsatt ska avgöras av nämnden. Detta bidrar till en mer enhetlig tillämpning och ett tydligare beslutsstöd i handläggningen.
- Föreslagna delegationer kopplade till byggenheten är i huvudsak oförändrade.
- Delegationen från nämnden till tjänstemannaorganisationen avseende strandskyddsdispenser är i sak oförändrad. Förslaget innebär att delegationen flyttas från förvaltningschefsnivå till handläggarnivå. Utifrån förslaget är både handläggare på byggenheten och handläggare på miljö- och hälsoskyddsenheten delegater för strandskyddsärenden, i enlighet med förslaget till delegationsordningen. Förvaltningschefen har i tidigare beslut vidaredelegerat beslut avseende dispens från förbud inom strandskydd för bryggor, pirar, tillbyggnader, komplementbyggnader, s.k. ersättningsbyggnader (där äldre byggnad rivs och ersätts med ny), transformatorstationer eller därmed jämförlig byggnad samt mark- och vattenarbeten till avdelningschef, bygg- och miljöavdelningen, Sbndb/2025 § 18. Förvaltningschefens vidaredelegation ersätts av delegationsordningen.

Sammantaget innebär förändringarna en tydligare ansvarsfördelning, en mer effektiv handläggning och ett förbättrat beslutsstöd, utan att nämndens övergripande ansvar för verksamheten förändras.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	16 (87)

§ 7 (forts.)*Delegationer inom lantmäteriområdet (kap. 10 i förslaget)*

Genomförda ändringar:

- Delegationspunkter har slagits ihop och omformulerats, men ingen förändring i sak. Vissa delar som ligger under kapitlet i förslaget regleras i gällande delegationsordning i annat kapitel. Delegat har ändrats på så sätt att avdelningschef, bygg- och miljöavdelningen i stället för förvaltningschefen har delegation på att företräda nämnden vid samråd med lantmäterimyndigheten. Förvaltningschefen har i tidigare beslut vidaredelegerat uppdraget till avdelningschefen, bygg- och miljöavdelningen, Sbn db/2025 § 18. Förvaltningschefens vidaredelegation ersätts av delegationsordningen.
- *5.7.5 – ”Besluta om belägenhetsadresser (endast numrering) och lägenhetsnumrering”*
Delegationspunkt i gällande delegationsordning som utgår på grund av verkställighet. Plan- och miljönämnden har den 4 mars 2010, § 23 tagit beslut om att gatu- och adressnummer och eventuella littera är att hänföra till verkställighet.

Delegationer inom trafik- och parkavdelningen (kap. 11 i förslaget)

Genomförda ändringar:

- *11.1.7 – ”Beslut om flyttning av fordon i de fall som anges i lagstiftningen, inklusive eventuella efterföljande åtgärder enligt lagstiftning” och 11.1.8 – ”Beslut om flyttning av fordonsvrak, inklusive eventuella efterföljande åtgärder enligt lagstiftning”*
Tillagda formuleringar för att tydliggöra att eventuella efterföljande åtgärder enligt aktuell lagstiftning ingår i delegationsbeslut.
- *11.3.1 – ”Beslut om skolskjuts utifrån färdvägens längd enligt kommunens generella föreskrifter och villkor”*
Delegationspunkt i förslag till delegationsordning omformulerad utifrån delegationspunkt 6.3.1 i gällande delegationsordning. Förtydligat att det är beslut om skolskjuts och att beslutet avser färdvägens längd.
- *6.3.3 – ”Beslut om skolskjuts med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet utöver kommunens generella föreskrifter och villkor” och 6.3.13 – ”Beslut om bidrag till elevresor utöver kommunens generella föreskrifter och villkor” och Del av 6.3.21 – ”Beslut om färdtjänst -utöver kommunens generella föreskrifter och villkor”*

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	17 (87)

§ 7 (forts.)

Delegationspunkter i gällande delegationsordning som utgår helt eller till viss del. Verksamheten har inget behov av delegation vad gäller beslut "utöver kommunens generella föreskrifter och villkor", samt bedömer att sådana beslut inte bör ligga på tjänsteorganisationen.

- *6.3.11 – "Tilldelning av rätten till elevresor i enlighet med kommunens generella föreskrifter och villkor"*
Delegationspunkt i gällande delegationsordning som utgår på grund av att det bedöms som verkställighet.
- *6.3.7 – "Överklagan samt yttrande till förvaltningsdomstol i ärenden som berör skolskjuts och beslutats av handläggare och beslutats av enhetschef" och*
6.3.8 – "Rättidsprövning samt beslut om avvisning av för sent inkommen överklagan Förvaltningsbesvär
Laglighetsprövning" och
6.3.33 – "Yttrande, överklagande samt yrkande om inhibition till förvaltningsdomstol i ärenden om färdtjänst respektive riksfärdtjänst
- och beslutet har fattats av handläggare
- och beslutet har fattats av enhetschef" och
"Rättidsprövning samt beslut om avvisning av för sent inkommen överklagan se 1.2.2"

Delegationspunkter i gällande delegationsordning som utgår på grund av att de ingår i den förvaltningsövergripande delen under kapitel 1 *Allmänna ärenden*.

- *11.6.1 – "Företräda nämnden vid samråd med producentansvarsorganisation om insamling av fimpas"*
Ny delegationspunkt utifrån behov. Delegat är avdelningschef, trafik- och parkavdelningen. Nämnden har i tidigare beslut gett avdelningschef trafik- och park i uppdrag att genomföra samråd i enlighet med förordningen (2021:998) om producentansvar för vissa tobaksvaror och filter samt att ingå avtal om den kommunala insamlingen av fimpas med producentansvarsorganisation SUP Filter Producentansvar Sverige AB (§132/2025). Delegationsordningen ersätter beslutet.
- *11.6.2 – "Ingå avtal om kommunal insamling av fimpas med producentansvarsorganisation"*
Ny delegationspunkt utifrån behov inom verksamheten. Delegat är avdelningschef, trafik- och parkavdelningen. Nämnden har i tidigare beslut gett avdelningschef trafik- och park i uppdrag att genomföra samråd i enlighet med förordningen (2021:998) om producentansvar för vissa tobaksvaror och filter samt att ingå avtal om den

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	18 (87)

§ 7 (forts.)

kommunala insamlingen av fimpar med producentansvarsorganisation SUP Filter Producentansvar Sverige AB (§132/2025). Delegationsordningen ersätter beslutet.

- *11.6.3 – ”Beslut om medgivande för en åtgärd intill en allmän plats som inte omfattas av krav på lov”*
Ny delegationspunkt utifrån ny lagstiftning. Delegat är handläggare, trafik- och parkavdelningen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram ett förslag till ny delegationsordning för samhällsbyggnadsnämnden för en rättssäker och effektiv handläggning i nämndens verksamheter och föreslår att nämnden antar den. Föreslagen delegationsordning ersätter delegationsordning antagen den 17 november 2016, § 135.

Prövning av barnets bästa

Prövningen av barnets bästa har genomförts som en enkel prövning då antagandet av delegationsordningen inte bedöms påverka barn och unga.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 13 februari 2026
- Förslag till delegationsordning för samhällsbyggnadsnämnden, daterat 13 februari 2026
- Delegationsordning för samhällsbyggnadsnämnden, daterad 23 oktober 2025

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till delegationsordning för samhällsbyggnadsnämnden, daterat 13 februari 2026, att gälla från och med 1 mars 2026.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	19 (87)

§ 8 Yttrande i mål nr 3-26 m.fl., Förvaltningsrätten i Härnösand, gällande laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725) (Sbn/2026:24)

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade under § 160/2025, 18 december 2025, Budget 2026 – ekonomisk plan att anta Ekonomisk plan 2026, samhällsbyggnadsnämnden.

Beslutet har överklagats till förvaltningsrätten i Härnösand för en laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725). I överklagan anför klagande i slutsatsen att allmänheten och kommunfullmäktige inte kunnat ta del av beslutsunderlag, diskutera olika alternativ och fatta beslut enligt gällande regelverk i dessa principiella budgetfrågor.

Nämnderna och kommunstyrelsen i Örnsköldsviks kommun ska yttra sig över respektive överklagat beslut i föreläggandet i mål nr 3-26 m.fl., gällande laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725).

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

I förslag till yttrande framgår samhällsbyggnadsförvaltningens synpunkter i mål nr 3-26 m.fl., Förvaltningsrätten i Härnösand, gällande laglighetsprövning enligt kommunallagen.

Prövning av barnets bästa

Ärendet består av yttrande över en laglighetsprövning. Ett godkännande av yttrandet medför ingen åtgärd och bedöms inte påverka barn och ungdomar. Med hänsyn till det har ingen ytterligare prövning av barnets bästa genomförts.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 27 januari 2026
- Förslag till yttrande, i mål nr 3-26, 5-26, 7-26, 8-26 och 9-26, gällande laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725), daterat 27 januari 2026
- Föreläggande, laglighetsprövning enligt kommunallagen, överklagade budgetbeslut (Mål 3-26, 5-26, 7-26, 8-26 och 9-26), daterat 8 januari 2026

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	20 (87)

§ 8 (forts.)**Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till yttrande, i mål nr 3-26, 5-26, 7-26, 8-26 och 9-26, gällande laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725), daterat 27 januari 2026 och överlämnar till Förvaltningsrätten i Härnösand.

Samhällsbyggnadsnämndens behandling

Anna Sjöberg (V) yrkar avslag på förvaltningens förslag med följande motivering: Eftersom fördelning av de besparingar i budget för 2026 och plan 2027–2028, på ca 150 miljoner som Alliansen med stöd av SD aviserat, ej har tagits upp som beslutsärende i KF utan endast som en del i rapporten ”Ekonomiskt läge 2026–2028”. Rapporten var endast ett delgivningsärende, där Fullmäktige ”tagit del”. Vänsterpartiet anser att så stora förändringar i budget ska tas upp separat som ett beslutsärende, så att både de politiska partierna ges möjlighet att debattera och allmänheten får ta del av en debatt för eller emot, allt enligt kommunallagen. Örnsköldsviks kommun bifaller därför överklagandet.

Andreas Jansson (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Jan Kärnebro (SD) instämmer i Andreas Janssons (C) yrkande.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut.

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Omröstning

Omröstning begärs och verkställs.

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för Andreas Janssons (C) yrkande.

Nej-röst för Anna Sjöbergs (V) yrkande.

Omröstningsresultat

7 ja-röst: Andreas Jansson (C) Felix Frölander (M), Bruno Byström (C), Jerker Rudin (KD), Kurt Pettersson (C), Olof Glud (M) och Jan Kärnebro (SD).

6 nej-röst: Anna Sjöberg (V).

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	21 (87)

§ 8 (forts.)

Avstår: Mikael Malmén (S), Matilda Häggkvist (S), Maria Gröndahl (S),
Yvonne Ölund (S), Marina Larserud Hagstedt (S).

Ordförande finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till yttrande, i mål nr 3-26, 5-26, 7-26, 8-26 och 9-26, gällande laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725), daterat 27 januari 2026 och överlämnar till Förvaltningsrätten i Härnösand.

Reservation

Anna Sjöberg (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Avstår från att delta i beslutet

Mikael Malmén (S), Matilda Häggkvist (S), Maria Gröndahl (S), Yvonne Ölund (S) och Marina Larserud Hagstedt (S) avstår från att delta i beslutet.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	22 (87)

§ 9 Uppföljning av tillsynsplan 2025, miljö- och hälsoenheten (Sbn/2026:19)

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden är den myndighet inom kommunen som är ansvarig för prövning och tillsyn inom följande lagstiftningsområden:

- Miljöbalken och närliggande lagstiftning
- Livsmedelslagen och närliggande lagstiftning
- Smittskyddslagen
- Alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt lagen om tobaksfria nikotinprodukter

Arbetet utförs av personal vid miljö- och hälsoenheten och innebär bland annat handläggning av tillstånds- och anmälningssärenden samt tillsyn genom besök, granskning av handlingar, enkätutskick, kontrollköp, rådgivning och information.

En uppföljning av tillsynsplanen för 2025 som omfattar dessa lagstiftningsområde har tagits fram.

Prövning av barnets bästa

Miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Tillsyn enligt miljöbalken kan därför antas ha en positiv effekt på barn och ungdomars framtid.

Tillsynen enligt livsmedelslagstiftningen bidrar till säkra livsmedel och redlighet i handeln vilket är positivt för alla, även för barn och ungdomar.

Alkohollagen, tobakslagen, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel och lagen om tobaksfria nikotinprodukter är skyddslagar som syftar till att begränsa skadeverkningar orsakade av de varor som lagarna gäller. Barn och unga är särskilt viktiga målgrupper i detta sammanhang.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 27 januari 2026
- Uppföljning tillsynsplan 2025, miljö- och hälsoenheten

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	23 (87)

§ 9 (forts.)**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner uppföljningen av miljö- och hälsoenhetens tillsynsplan för 2025.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	24 (87)

§ 10 Revidering av riktlinjer för serveringstillstånd samt tillägg av riktlinjer för gårdsförsäljning (Sbn/2025:424)

Ärendebeskrivning

Lokala riktlinjer för serveringstillstånd enligt alkohollagen i Örnsköldsviks kommun antogs av samhällsbyggnadsnämnden den 21 november 2013. Riktlinjerna är i behov av revidering dels med anledning av förändringar i alkohollagen (2010:1622), dels utifrån nämndens beslut om att genomföra en revidering av riktlinjerna för serveringstillstånd. Den reviderade alkohollagen trädde i kraft den 1 juni 2025.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har upprättat förslag till revideringen av riktlinjer för servering- och gårdsförsäljningstillstånd daterat 30 januari 2026. Riktlinjerna finns för att förtydliga hur alkohollagstiftningen ska tillämpas i Örnsköldsviks kommun. Syftet med riktlinjerna är att säkerställa likabehandling stärka rättssäkerheten, erbjuda transparens och förutsebarhet genom att i förväg beskriva hur kommunen bedömer t.ex. serveringstider, lämplighet, placering, ordning och störningsrisker. Alkohollagen är en skyddslagstiftning och riktlinjerna hjälper kommunen att väga näringslivspolitiska intressen mot hänsyn till folkhälsa, trygghet, ordning och närboende.

I de reviderade riktlinjerna föreslås ingå gårdsförsäljning. Gårdsförsäljningen ska främja lokal besöksnäring och gynna småskaliga producenter där tillverkningsprocessen utförs av tillståndshavaren. De reviderade riktlinjerna och kommunens beslut bygger på alkohollagen, förarbeten och vägledning gällande gårdsförsäljningstillstånd.

Revideringen av riktlinjerna för serveringstillstånd innebär huvudsakligen justeringar i de tider vilka det ska vara möjligt att ansöka om tillstånd till.

Yttranden

Förslag till förändrade riktlinjer har remitterats till nedan aktörer för synpunkter. Förutom lokala och regionala remissinstanser har även kommuner av liknande storlek och/eller med riktlinjer som liknar de nu föreslagna remitterats.

Kommunledningsförvaltningen, Vårdförvaltningen, Samhällsbyggnadsförvaltningen, Region Västernorrlands akutmottagning, Polismyndigheten Region Nord, Cesam, Faluns kommun, Ängelholms kommun, Kristianstads kommun, Sundsvalls kommun, Borås kommun, Jönköpings kommun, Östersunds kommun, Umeå kommun och Länsstyrelsen Västernorrlands län.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	25 (87)

§ 10 (forts.)

Följande instanser har inkommit med yttranden i ärendet, vilka sammanfattas nedan:

Kommunledningsförvaltningen, enheten för strategisk hållbar utveckling

Alkoholservering ska enligt alkohollagen ske med återhållsamhet. Den ska vara måttfull och ansvarsfull. Kommunens riktlinjer måste ligga i linje med detta, vilket ofta innebär en restriktiv hållning. Kommunens riktlinjer ska stödja alkohollagens övergripande skyddssyfte: att värna folkhälsan och förebygga alkoholens skadeverkningar.

Genom en återhållsam hållning kan kommunen begränsa tillgängligheten till alkohol, skydda ungdomar och andra riskgrupper samt minska risken för ordningsstörningar, berusningsproblematik, våld och olyckor. Tydliga och restriktiva riktlinjer ger bra förutsättningar för en rättssäker handläggning och effektiv tillsyn, samtidigt som de bidrar till tryggare offentliga miljöer och en mer ansvarsfull serveringskultur. Detta är viktiga frågor för Örnsköldsvik eftersom låg brottslighet och hög trygghet gör en stad mer attraktiv genom att skapa en positiv och trivsamt miljö för invånare, företag och besökare.

I yttrandet redovisas en sammanställning av forskning kring sambandet mellan serveringstider och våld, olyckor samt alkoholrelaterade skador. Sammantaget visar forskningen att utökade serveringstider ofta är förknippade med ökade risker för våld och alkoholrelaterade skador, även om resultaten varierar beroende på lokala förutsättningar och kompletterande åtgärder. Om kommunen beslutar om förlängning av serveringstiden till 03.00 ökar risken för våld i stadskärnan med cirka 16 procent per timme. Risken för trafikolyckor ökar med cirka 30 procent, eftersom Örnsköldsvik är en mindre stad som saknar kollektivtrafik på kvällar och helger. Högre berusningsnivåer och fler ordningsproblem kan uppstå vid stängningstid. Belastningen på polis, räddningstjänst, sjukvård och övriga samhällsresurser riskerar att öka och tryggheten i centrum kan minska.

Forskningen visar att förlängd serveringstid ökar risken för våld och olyckor om inga motåtgärder vidtas. Kommunen har ett tydligt brottsförebyggande ansvar. Att arbeta med våldsprevention och mot ordningsstörningar är prioriterat i kommunens brottsförebyggande åtgärdsplan. Om kommunen väljer att förlänga serveringstiderna bör detta därför kombineras med omfattande preventiva insatser.

- Forskning och statistik från bland annat Brottsförebyggande rådet visar en tydlig koppling mellan alkoholberusning och våldsbrott. Ur ett brottsförebyggande perspektiv förordas därför oförändrade serveringstider, då tillgänglighetsbegränsande åtgärder bedöms vara kostnadseffektiva och verkningsfulla.
- Om utökad serveringstid till kl. 03.00 ändå införs bör ett fortsatt restriktivt synsätt tillämpas vid tillståndsprövning. Formuleringar i riktlinjerna som betonar restriktivitet vid beviljande av utökad serveringstid bör därför behållas.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	26 (87)

§ 10 (forts.)

- Möjligheten för både nya och befintliga verksamheter att ansöka om serveringstid till kl. 03.00 bedöms kunna medföra tillämpningsproblem. Om sena serveringstider leder till olägenheter är det ofta resurskrävande för kommunen att ingripa i efterhand, särskilt om tydliga villkor saknas i tillståndsbeslutet. Det framförs därför att provotid eller andra begränsningar bör övervägas.
- Förslaget omfattar även tillfälliga serveringstillstånd. Dessa arrangemang genomförs ofta av aktörer med begränsad erfarenhet av alkoholservering. Avsaknaden av krav på utbildning i ansvarsfull alkoholservering för tillfälliga tillstånd bedöms öka risken för överservering, ordningsstörningar och våld, särskilt vid servering till kl. 03.00.
- Förslaget att ta bort begränsningar för servering av spritdrycker vid tillfälliga arrangemang bedöms kunna leda till ökad berusningsproblematik. Det efterfrågas tydligare riktlinjer för hur provning ska ske, vilka krav som ska ställas på sökanden och hur risken för överservering ska förebyggas, särskilt mot bakgrund av att utbildningskrav saknas vid tillfälliga tillstånd.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Miljö- och hälsoenheten ska fortsatt remissas vid ansökningar om tillfälliga utomhusevenemang där risk för bullerstörningar kan förekomma. Riktlinjer för buller vid tillfälliga evenemang ska vara vägledande och som huvudregel följas, även om avsteg kan övervägas i särskilda fall efter individuell provning. Riktlinjerna angående buller anger bland annat följande:

Konserter, scenkonst och andra evenemang där höga ljudnivåer kan uppkomma i närhet till bostäder under nattetid, får arrangeras vid högst sju tillfällen (nätter) per år och plats. Stopptid för musik och andra aktiviteter med höga ljudnivåer ska vara senast klockan 23:00 om det infaller en söndag-torsdag och senast klockan 01:00 om evenemanget infaller fredag, lördag och dag före helgdag.

Det efterfrågas tydligare formuleringar i förslag till riktlinjer för serverings- och gårdsförsäljningstillstånd som klargör hur miljö- och hälsoenhetens bedömning av risk för störningar vid tillfälliga utomhusevenemang ska beaktas vid provning av serveringstillstånd.

Utökade serveringstider till kl. 03:00 för verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd kan medföra större risk för klagomål om buller från närboende.

Polismyndigheten Region Nord

Efter pandemin har kroglivet successivt återhämtat sig. Statistik visar att antalet polisanmälningar om våld i offentlig miljö varit lägre under vissa år, men att en viss ökning kan noteras under 2025. Erfarenheter från andra kommuner inom polisregion Nord visar att

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	27 (87)

§ 10 (forts.)

senare serveringstider generellt leder till en tidsförskjutning av utekvällen snarare än en förlängning, där gäster anländer senare men vistelsetiden på serveringsställena är oförändrad.

Lokalpolisområdet bedömer att utökad serveringstid kan medföra ökad risk för våldsbrott, fler ordningsstörningar i och kring serveringsställena, ökat antal närboendestörningar samt påverkan på polisens organisation och arbetstidsförläggning. Forskning visar i huvudsak att varje timmes förlängd serveringstid innebär en ökad risk för våld och ordningsstörningar, även om det finns studier som visar avvikande resultat.

Om kommunen beslutar att införa serveringstid till kl. 03.00 förordar lokalpolisområdet att detta sker som en tidsbegränsad försöksverksamhet som följs upp och utvärderas innan ett permanent ställningstagande till 03-tid överlag görs. En försöksperiod om cirka 12 månader bedöms som lämplig.

Cesam

Cesams krögargrupp är generellt positiv till möjligheten till utökad serveringstid. Samtidigt betonas vikten av att värdera etablerade och skötsamma verksamheter samt den kompetens som finns hos dessa. Gruppen framför att nya verksamheter bör bedriva verksamhet under en provperiod innan serveringstid till kl. 03.00 kan medges.

Sammanfattning av remissvar från kommuner som yttrat sig (Faluns kommun, Ängelholms kommun, Sundsvalls kommun, Borås kommun, Jönköpings kommun, Östersunds kommun)

De kommuner som remitterats har samtliga riktlinjer som medger servering till 03.00. Beslut om att införa detta har i majoriteten av fallen tagits inom den senaste 5-årsperioden. Erfarenheterna skiljer sig lite mellan kommunerna men generellt kan sägas att:

- Få ansökningar om utökad tid till klockan 03 har inkommit i förhållande till total mängd givna tillstånd.
- Majoriteten av kommunerna uppger att olika former av provotider inför beslut om utökad tid har tillämpats och att detta varit positivt för att få ett bättre underlag för långsiktiga beslut. I en av kommunerna har provotiden tydligt kommit till nytta då en av ansökningarna gällande utökad serveringstid avslagits med hänvisning till en tydlig ökning av våldsbrott samt konstaterade brister vid tillsyn av kommun och polis.
- Flera kommuner lyfter att utökade serveringstider har inneburit att den problematik som alkoholservering innebär förskjutits en timme och att såväl tillsynspersonal som polis därför fått större resursbehov för att kunna hantera detta.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	28 (87)

§ 10 (forts.)

Följande instanser har valt att inte yttra sig:

Kommunledningsförvaltningen – Räddningstjänsten, Vårdförvaltningen, Region Västernorrland – akutmottagningen, Umeå Kommun och Länsstyrelsen i Västernorrlands län

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Ett jämförelsedokument finns i beslutsunderlaget där samtliga förändringar tydliggörs. Förvaltningen föreslår följande större förändringar i gällande riktlinjer för serveringstillstånd antagna 2013.

Riktlinjer för gårdsförsäljningstillstånd.

- Nytt avsnitt som berör denna verksamhet läggs till. Detta berör grundläggande förutsättningar för gårdsförsäljning, villkor för gårdsförsäljning, krav på ägare, personal, försäljningsställe och provsmakning.

Samhällsbyggnadsförvaltningens motivering

Ändringar har genomförts i alkohollagen genom lag (2025:299), enligt vilken gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker möjliggjorts från och med den 1 juni 2025. Örnsköldsviks kommun har behov av lokala riktlinjer för gårdsförsäljningstillstånd i syfte att säkerställa en rättssäker och likvärdig bedömning av sökande och tillståndshavare samt att tydliggöra vilka krav som gäller för verksamheterna.

Spritdrycker

- Stora delar av avsnittet som reglerar möjligheten att servera spritdrycker vid tillfällig servering till allmänheten tas bort ur riktlinjerna.

Samhällsbyggnadsförvaltningens motivering

Under en period om ett och ett halvt år har nämnden fattat beslut om avsteg från gällande riktlinjer för serveringstillstånd avseende tillfällig servering av spritdrycker till allmänheten. Avsteget har avsett det tredje kriteriet, vilket innebär att antalet middagsgäster ska vara känt i förväg, att gästerna ska ha förköpt sina måltidsbiljetter samt att direktinsläpp inte får förekomma. Avstegen har möjliggjort servering av spritdrycker vid denna typ av evenemang.

Vid uppföljning har samhällsbyggnadsförvaltningen inte kunnat konstatera någon skillnad i berusningsgrad vid de tillfällen då spritdrycker har serverats jämfört med andra evenemang. Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att avsnittet gällande regleringar för spritdrycker slopas.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	29 (87)

§ 10 (forts.)*Serveringstider*

- Utökad serveringstid med sluttid klockan 02.00 ändras till sluttid klockan 03.00. Detta gäller såväl för stadigvarande serveringstillstånd som för tillfälliga serveringstillstånd.
- Prövotid ett år: Vid första ansökan om utökad serveringstid till kl. 03.00 kan tillstånd beviljas för en period om ett år. Därefter kan ny ansökan om utökad serveringstid till kl. 03.00 beviljas under förutsättning att verksamheten under tillståndsperioden har visat god skötsamhet vid såväl inre som yttre tillsyn. Beslut om utökad serveringstid till kl. 03.00 kan meddelas som längst till och med den 1 mars 2029.

Samhällsbyggnadsförvaltningens motivering till föreslagna förändringar gällande serveringstider

Utökad serveringstid till 03.00 kan komma att innebära negativa konsekvenser på såväl folkhälsa, ordning och trygghet samt utökat resursbehov för polis och tillsynsmyndighet. För det lokala näringslivet kan en utökning innebära positiva effekter om den tid vilken besökare tillbringar på platsen förlängs som i sin tur kan leda till ökad försäljning och därmed större omsättning för de enskilda företagen. En utökning av serveringstiden kan samtidigt innebära högre personalkostnader för det enskilda företaget, kostnader som då måste täckas av en ökad omsättning. Verksamheter kan också komma att ansöka om längre serveringstid för att kunna konkurrera på samma villkor som andra och med risk för utmaningar kring lönsamheten.

Om serveringstid till 03.00 möjliggörs bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att det är av största vikt att en provotid tillämpas innan ett permanent tillstånd beviljas. Detta för att undvika oseriösa aktörer i kommunens restaurangbransch och därmed också minska risken för osund konkurrens. En provotid för utökad serveringstid motiveras också med stöd i alkohollagens 8 kap. 17 §, som anger att serveringstillstånd får vägras om serveringen kan medföra olägenheter i fråga om ordning, nykterhet eller människors hälsa. Genom att bevilja utökad serveringstid med provotid får nämnden möjlighet att följa upp verksamhetens skötsel under det första året och bedöma om serveringen kan fortsätta utan att medföra sådana olägenheter. En utvärdering av provotiden ska göras, där bland annat förekomst av ordningsstörningar, våld och berusningsgrad i verksamheten och i det närliggande området beaktas. Utvärderingen ska ligga till grund för beslut om huruvida fortsatt utökad serveringstid till kl. 03.00 kan beviljas eller avslås.

Om provotid inte skulle tillämpas gäller att ett serveringsställe som inte sköter sin verksamhet inte kan begränsas. Återkallelse av ett redan beviljat tillstånd kan då bli en lång process med erinran, varning och slutligen återkallelse. Det är därför svårare att återkalla ett tillstånd än att tillämpa provotid, eftersom återkallelse är ett juridiskt bindande beslut och kan överklagas. Provotid fungerar däremot som en förebyggande åtgärd som ger nämnden möjlighet att utvärdera risker innan ett stadigvarande tillstånd beviljas.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	30 (87)

§ 10 (forts.)

Förslaget i reviderade riktlinjer är att tidsbegränsa utökade serveringstider till klockan 03.00 med slutdatum den 1 mars 2029. Orsaken är att förvaltningen föreslår en utvärdering efter två år och denna ska vara genomförd senast den 31 december 2028. Förvaltning behöver tid för att handlägga eventuella nya ansökningar. Ett utvecklande resonemang kring utvärderingen, se nedan.

Samhällsbyggnadsförvaltningens sammanfattande bedömning

Under 2025 har samhällsbyggnadsnämnden prioriterat den yttre tillsynen av tillfälliga serveringstillstånd. En stor andel av dessa tillstånd har innehafts av ideella föreningar, där ansvariga personer i regel saknar regelbunden erfarenhet av alkoholservering i sin ordinarie verksamhet. Vid merparten av genomförda tillsyner har allvarliga brister konstaterats, såsom överservering, servering av alkoholdrycker som inte omfattas av tillståndet, bristande kontroll av serveringsytan vilket möjliggjort att gäster fört in egen alkohol, mängdservering samt misstanke om att serveringspersonal varit berusad.

Vid uppföljande dialoger med tillståndshavarna har det framkommit att kunskaperna om ansvarsfull alkoholservering i flera fall är bristfälliga, trots att tillståndshavarna har genomfört och godkänts i det obligatoriska kunskapsprovet. Sammantaget indikerar dessa iakttagelser att tillståndshavare utan regelbunden och praktisk erfarenhet av alkoholservering löper en förhöjd risk att inte uppfylla alkohollagens krav i praktiken.

Under sommaren 2026 beräknas en lagändring träda i kraft som innebär att kravet på lagad mat, restaurangmässigt kök och varierat matutbud avskaffas som förutsättning för att beviljas stadigvarande serveringstillstånd. Lagändringen innebär en betydande förändring jämfört med nuvarande regelverk, där alkoholservering är nära kopplad till restaurangverksamhet. Förändringen bedöms kunna leda till ett betydande ökat antal ansökningar om stadigvarande serveringstillstånd, särskilt från nya typer av verksamheter och från aktörer med begränsad erfarenhet av alkoholservering.

Parallellt har Ekobrottsmyndigheten och andra berörda aktörer pekat ut restaurangnäringen som en särskilt utsatt bransch när det gäller fusk, arbetslivskriminalitet och allvarlig ekonomisk brottslighet. Det förekommer att kriminella aktörer bedriver restaurangverksamhet i syfte att möjliggöra penningtvätt. På regeringens uppdrag har flera statliga myndigheter under flera år samverkat för att motverka denna typ av kriminalitet. De idag förhållandevis höga etablerings- och investeringskostnaderna för att starta restaurangverksamhet, inklusive krav på fullvärdigt kök, har samtidigt bidragit till att oseriösa aktörer i många fall avstått från att ansöka om serveringstillstånd. I och med ett avskaffande av matkravet finns en risk för att andelen oseriösa aktörer som ansöker om serveringstillstånd ökar, vilket i sin tur kan leda till mer resurskrävande ansökningsprocesser. I de fall där oseriösa aktörer inte identifieras under handläggningen

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	31 (87)

§ 10 (forts.)

och serveringstillstånd beviljas, finns även en ökad risk för en mer omfattande och resurskrävande tillsyn.

Forskning och erfarenheter från andra kommuner visar att utökade serveringstider generellt är förknippade med en ökad risk för våldsbrott, ordningsstörningar och alkoholrelaterade skador, även om effekternas omfattning varierar beroende på lokala förutsättningar och vilka förebyggande åtgärder som vidtas. Flera studier, som redovisas av enheten för strategisk hållbar utveckling, pekar på ett tydligt samband mellan senare serveringstider och ökad förekomst av våld, särskilt under de sena nattimmarna. Samtidigt visar vissa exempel att negativa effekter kan begränsas eller utebli om förlängda serveringstider kombineras med omfattande och välfungerande preventiva insatser.

Utifrån en lokal kontext bedöms en förlängning av serveringstiden till kl. 03.00 kunna medföra ökade risker för våld och ordningsstörningar i stadskärnan, särskilt i samband med stängningstid då berusningsnivåerna ofta är höga. I mindre kommuner utan utbyggd nattlig kollektivtrafik, som är fallet i Örnsköldsvik, finns även en förhöjd risk för alkoholrelaterade trafikolyckor och rattfylleri. En utökad serveringstid kan därutöver leda till ökad belastning på polis, sjukvård, räddningstjänst och kommunens tillsynsverksamhet, samt påverka den upplevda tryggheten för boende och besökare i centrum. Mot denna bakgrund bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att en eventuell förlängning av serveringstiderna innebär en förhöjd risk för negativ påverkan på ordning och trygghet i Örnsköldsviks kommun.

Det kommande slopade matkravet, i kombination med de brister som konstaterats vid tillsyn av tillfälliga serveringstillstånd, kan medföra ökade risker för bristande regelefterlevnad samt negativ påverkan på ordningsläget i kommunen. Lagändringen förväntas även medföra ett ökat behov av resurser för anpassning, handläggning och tillsyn, särskilt under ett inledande skede. Mot denna bakgrund anser förvaltningen att eventuella utökningar av serveringstider bör övervägas först efter att det slopade matkravet har trätt i kraft, tillämpats under en tid samt följts upp och utvärderats.

Förvaltningen bedömer att efter två år ska ett eventuellt beslut om att utöka serveringstiden till kl. 03.00 följas upp och utvärderas gällande beslutets effekter och konsekvenser. Utvärderingen bör omfatta såväl antalet inkomna ansökningar om förlängd serveringstid som erfarenheter från genomförd tillsyn. Inom ramen för utvärderingen bör relevanta lokala aktörer, såsom krögare, polismyndigheten, kommunens handläggare av klagomål avseende bullerstörningar samt enheten för strategisk hållbar utveckling ges möjlighet att yttra sig. Detta ligger i linje med Polismyndighetens remissvar, som förordar en tidsbegränsad försöksverksamhet med uppföljning innan ett slutligt ställningstagande till serveringstid till kl. 03.00 görs.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	32 (87)

§ 10 (forts.)

Prövning av barnets bästa

Alkohollagen är en skyddslagstiftning som syftar till att minska alkoholens skadeverkningar och stärka folkhälsan. De kommunala riktlinjerna för serveringstillstånd utgör ett centralt verktyg för att förebygga överkonsumtion och skadligt alkoholbruk och har därmed betydelse för att tillgodose barnets bästa genom att bidra till en tryggare uppväxtmiljö för barn och unga.

I de antagna gällande riktlinjerna för serveringstillstånd (2013) har barnets bästa särskilt beaktats. De delar av riktlinjerna som avser barn och unga har inte ändrats i den aktuella revideringen. Sammantaget bedöms revideringen inte medföra någon negativ påverkan på barnets bästa

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 30 januari 2026
- Förslag till riktlinjer för serverings- och gårdsförsäljningstillstånd, daterat 30 januari 2026
- Jämförelsedokument, Förslag till riktlinjer för serverings- och gårdsförsäljningstillstånd, daterat 30 januari 2026
- Remiss, Reviderade riktlinjer serverings- och gårdsförsäljningstillstånd, daterad 12 november 2025
- Gällande riktlinjer för serveringstillstånd Örnsköldsviks kommun, antagna 21 november 2013

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till riktlinjer för serverings- och gårdsförsäljningstillstånd, daterat 30 januari 2026.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdrar till samhällsbyggnadsförvaltningen att under 2028 utvärdera riktlinjer för serverings- och gårdsförsäljningstillstånd. Utvärderingen ska redovisas till nämnden senast januari 2029.

Samhällsbyggnadsnämndens behandling

Mikael Malmén (S) yrkar att ärendet ska återremitteras till förvaltningen med uppdrag att utreda konsekvenserna på tillsynstaxan om serveringstiderna ändras samt en alternativ utformning av regelverket runt tillfälliga ändringar av serveringstider istället för en generell ändring.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	33 (87)

§ 10 (forts.)

Mikael Malmén (S) yrkar vidare avslag på de delar i riktlinjen som rör ändrade serveringstider till 03:00 utifrån de risker som beskrivs i förslaget.

Mikael Malmén (S) yrkar därefter om tillägget att om förslaget bifalles ska taxan utredas och fastställas innan förändringen träder i kraft.

Anna Sjöberg (V) yrkar att ärendet ska återremitteras till förvaltningen med uppdrag att omarbeta riktlinjerna så att förlängning av nattöppettider utgår med motivering: Det kan medföra många problem att verka för ökad alkoholförbrukning samt att flera goda argument mot längre öppethållande nämns i beslutsunderlaget.

Andreas Jansson (C) yrkar att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde, bifall till förvaltningens förslag till beslut samt avslag på Mikael Malméns (S) tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Ordförande frågar om ärendet ska återremitteras eller avgöras vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Omröstning

Omröstning begärs och verkställs.

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Nej-röst för att återremittera ärendet.

Omröstningsresultat

7 ja-röst: Andreas Jansson (C) Felix Frölander (M), Bruno Byström (C), Jerker Rudin (KD), Kurt Petersson (C), Olof Glud (M) och Jan Kärnebro (SD).

6 nej-röst: Mikael Malmén (S), Matilda Häggkvist (S), Maria Gröndahl (S), Yvonne Ölund (S), Marina Larserud Hagstedt (S) och Anna Sjöberg (V).

Ordförande finner att nämnden har beslutat att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Beslutsgång forts.

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut och ett tilläggsyrkande.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	34 (87)

§ 10 (forts.)

Ordförande ställer Mikael Malméns (S) yrkande om avslag mot Andreas Janssons (C) yrkande om bifall till förvaltningens förslag till beslut mot varandra och uppfattar att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Omröstning

Omröstning begärs och verkställs.

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för Andreas Janssons (C) yrkande.

Nej-röst för Mikael Malméns (S) yrkande.

Omröstningsresultat

7 ja-röst: Andreas Jansson (C) Felix Frölander (M), Bruno Byström (C), Jerker Rudin (KD), Kurt Petersson (C), Olof Glud (M) och Jan Kärnebro (SD).

6 nej-röst: Mikael Malmén (S), Matilda Häggkvist (S), Maria Gröndahl (S), Yvonne Ölund (S), Marina Larserud Hagstedt (S) och Anna Sjöberg (V).

Ordförande finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ajournering

Sammanträdet ajourneras kl. 15:55-16:00.

Beslutsgång forts.

Ordförande finner att nämnden ska ta ställning till tilläggsyrkandet.

Ordförande ställer Mikael Malméns (S) tilläggsyrkandet mot Andreas Janssons (C) yrkande om avslag och finner att nämnden avslår tilläggsyrkandet.

Omröstning

Omröstning begärs och verkställs.

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för Andreas Janssons (C) yrkande.

Nej-röst för Mikael Malméns (S) yrkande.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	35 (87)

§ 10 (forts.)**Omröstningsresultat**

7 ja-röst: Andreas Jansson (C) Felix Frölander (M), Bruno Byström (C), Jerker Rudin (KD), Kurt Petersson (C), Olof Glud (M) och Jan Kärnebro (SD).

6 nej-röst: Mikael Malmén (S), Matilda Häggkvist (S), Maria Gröndahl (S), Yvonne Ölund (S), Marina Larserud Hagstedt (S) och Anna Sjöberg (V).

Ordförande finner att nämnden avslår tilläggsyrkandet.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till riktlinjer för serverings- och gårdsförsäljningstillstånd, daterat 30 januari 2026.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdrar till samhällbyggnadsförvaltningen att under 2028 utvärdera riktlinjer för serverings- och gårdsförsäljningstillstånd. Utvärderingen ska redovisas till nämnden senast januari 2029.

Reservation

Mikael Malmén (S), Matilda Häggkvist (S), Maria Gröndahl (S), Yvonne Ölund (S) och Marina Larserud Hagstedt (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag med motivering: Vi socialdemokrater anser att konsekvenserna av ändrade serveringstider inte klarlagts. Inte heller har ett behov av ändrade tider kunnat beskrivas, tvärt om talar tillgänglig statistik för tidigare tillståndsgivning om en ytterst liten efterfrågan på förändring. Tunga remissinstanser förordar inte att tiderna ändras och andra viktiga remissinstanser har inte yttrat sig. Den beslutade förändringen riskerar med stor säkerhet att innebära en ökad taxa för tillsyn, vilket kan påverka alla tillståndshavare negativt.

Anna Sjöberg (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	36 (87)

§ 11 Yttrande, omarbetat direktiv om luftkvalitet och renare luft i Europa – Naturvårdsverkets slutredovisning av regeringsuppdrag med förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt (KN2025/01294) (Sbn/2025:331)

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden har via remiss från kommunstyrelsen fått möjlighet att lämna yttrande på omarbetat direktiv om luftkvalitet och renare luft i Europa – Naturvårdsverkets slutredovisning av regeringsuppdrag med förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt. Förslaget innebär ändringar i miljöbalken, luftkvalitetsförordningen (2010:477), luftvårdsförordningen (2018:740), förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar, förordningen (2010:1770) om geografisk miljöinformation samt en konsekvensanalys av dessa. De förändringar som föreslås ska vara genomförda i svensk rätt enligt vad som anges i direktivet, det vill säga senast den 11 december 2026.

Samhällsbyggnadsnämnden har tidigare yttrat sig i rubricerat ärendet genom yttrande till kommunstyrelsen daterat den 25 september 2025. Den tidigare remissen avsåg delredovisning av naturvårdsverkets förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt. Denna remiss avser slutredovisningen.

Luftkvalitetsdirektivet syftar till att reducera halterna av luftföroreningar för att minska de negativa effekterna på hälsa och miljö. Luftföroreningar kan bland annat orsaka andningsbesvär, hjärt- och lungsjukdomar, lungcancer samt förtida dödsfall. Förutom hälsoeffekter orsakar också luftföroreningar negativa effekter på miljön.

Förslagen innebär delvis skärpta krav jämfört med tidigare regelverk och omfattar bland annat skarpare kontroll av luftkvalitet, ett nytt modelleringsverktyg, nationell modellering, nya regionala superstationer, skarpare krav för åtgärdsprogram och tydligare regler kring tillgängliggörande av information till allmänheten. En översyn av Sveriges zonindelning för luftkvalitet redovisas också.

De förslag som bedöms få störst påverkan för Örnsköldsviks kommun är att miljökvalitetsnormerna för luft skärps, och de nya normerna för partiklar (PM10) och kvävedioxid kan bli svåra att uppnå i Örnsköldsvik. Kraven på åtgärdsprogram för luft skärps också, vilket innebär att det befintliga åtgärdsprogrammet för luft, som antogs 2025, behöver uppdateras i enlighet med de nya kraven. Därutöver behöver information och data från befintliga luftkvalitetsmätningar göras tillgängliga på kommunens webbplats i större utsträckning än det gör i dagsläget.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	37 (87)

§ 11 (forts.)**Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer**

Ett förslag till yttrande i ärendet har upprättats, daterat den 29 januari 2026.

Prövning av barnets bästa

Utifrån barnrättslagen ska en prövning av barnets bästa göras inför alla ärenden. Beslutet att godkänna yttrandet bedöms inte påverka barn och ungdomar och enbart en enkel prövning av barnets bästa har genomförts.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 29 januari 2026
- Förslag till yttrande, omarbetat direktiv om luftkvalitet och renare luft i Europa – Naturvårdsverkets slutredovisning av regeringsuppdrag med förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt (KN2025/01294) daterat 29 januari 2026
- Remiss av omarbetat direktiv om luftkvalitet och renare luft i Europa – Naturvårdsverkets slutredovisning av regeringsuppdrag med förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt (KN2025/01294) daterat 19 december 2025
- Förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt - slutredovisning, Naturvårdsverket (NV-07169-24), daterat 24 november 2025
- Remissmissiv NV slutredovisning genomförande luftkvalitetsdirektivet svensk rätt daterat 19 december 2025
- Remiss, KLF, Omarbetat direktiv om luftkvalitet och renare luft i Europa (KN2025/01294) daterat 12 januari 2026

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner yttrande över omarbetat direktiv om luftkvalitet och renare luft i Europa – Naturvårdsverkets slutredovisning av regeringsuppdrag med förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt (KN2025/01294), daterat 29 januari 2026, och överlämnar det till kommunstyrelsen.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	38 (87)

§ 12 Yttrande, förslag på digitala lösningar för digitaliserad tillsynsvägledning (KN2025/02183) (Sbn/2025:592)

Ärendebeskrivning

Örnsköldsviks kommun har fått möjlighet att yttra sig över *Förslag på digitala lösningar för digitaliserad tillsynsvägledning* från Klimat- och näringslivsdepartementet.

Regeringen gav Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Statens jordbruksverk och länsstyrelserna i uppdrag att lämna förslag på en eller flera gemensamma lösningar för att åstadkomma en effektiv och samordnad digitaliserad tillsynsvägledning och uppföljning samt inrapportering av tillsynen enligt miljöbalken och EU-förordningar på miljöbalkens område.

Förslag på digitala lösningar

- En nationell myndighetsgemensam webbplats föreslås bli den digitala lösningen för råd och stöd. Webbplatsen föreslås bli den centrala punkten för publicering av tillsynsvägledande information.
- Den digitala lösningen för uppföljning och utvärdering innebär att tillsynsmyndigheter lämnar tillsynsdata till en central punkt där den valideras, lagras och bearbetas.

Problembeskrivning

I dagsläget är tillsynsvägledning i form av råd och stöd spridd på de tillsynsvägledande myndigheternas egna webbplatser eller samarbetsytor. Vilken typ och form av vägledning som erbjuds och deras omfattning skiljer sig åt mellan både myndigheter och branscher/sakområden.

De centrala myndigheterna och länsstyrelserna har ansvar för att följa upp och utvärdera den tillsyn som de har vägledningsansvar för. Det innebär att de måste samla in uppgifter från tillsynsmyndigheterna vilket idag är problematiskt ur flera perspektiv. Till exempel så har respektive myndighet olika typer av webbaserade frågeformulär och den som besvarar frågorna måste manuellt fylla i frågeformuläret och bearbetas.

Kostnader

Kostnaderna för att anpassa kommunernas verksamhetssystem till att stödja de lämnade förslagen på digitala lösningar uppskattats till 10–15 miljoner kr för respektive system som idag förekommer på marknaden. Därutöver tillkommer kostnader för kommunerna att implementera och tillämpa de nya funktionerna.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	39 (87)

§ 12 (forts.)***Konsekvenser kommunen***

Förslaget innehåller en begränsning av kommunernas handlingsutrymme av att självständigt organisera inrapportering av uppgifter som behövs för tillsynsvägledningen samt vidareinrapportering som följer av vårt medlemskap i Europiska unionen. Förslaget har därför påverkan på det kommunala självstyret. En sådan inskränkning får inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till förslaget syfte.

Avseende vilka uppgifter som ska rapporteras regleras redan i EU-rätten. Syftet med förslaget är att säkerställa en effektiv tillsyn enligt miljöbalken. Den inskränkning i det kommunala självstyret som förslaget medför är därför proportionerligt i förhållandet till syftet med förslagen.

Förslagen bedöms inte innebära någon i övrigt nämnvärd påverkan, exempelvis avseende kommunala befogenheter, skyldigheter, organisation eller verksamhetsformer.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Ett förslag till yttrande i ärendet har upprättats, daterat den 27 januari 2026.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser positivt på en gemensam plattform för kunskap och att underlag från flera myndigheter samlas. Förvaltningen ser även vissa risker med lösningen och oklarheter kring vilka kostnader det innebär för kommunerna. Eftersom plattformen blir tvingande, anser förvaltningen att det inte ska bli någon merkostnad för kommunerna utifrån ärendehanteringssystemet.

Vidare bedömer förvaltningen att om plattformen ska bli bra behöver samtliga berörda myndigheter vara anslutna till plattformen. Förvaltningen bedömer även att det behöver finnas möjlighet till undantag i vissa fall, till exempel att det går att begära in uppgifter från en tillsynsmyndighet vid sidan om informationssystemet om uppgifterna berörs av sekretess.

Förslag på digitala lösningar för digitaliserad tillsynsvägledning bedöms inte påverka individer eller grupper på olika sätt när det kommer till jämställdhetsfrågorna.

Prövning av barnets bästa

Miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Tillsyn enligt miljöbalken kan därför antas ha en positiv effekt på barn och ungdomars framtid.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	40 (87)

§ 12 (forts.)**Beslutsunderlag**

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 27 januari 2026
- Förslag till yttrande, Förslag på digitala lösningar för digitaliserad tillsynsvägledning (KN2025/02183), daterat 27 januari 2026
- Remiss, Förslag på digitala lösningar för digitaliserad tillsynsvägledning, daterad 26 november 2026
- Skrivelse, Förslag på digitala lösningar för digitaliserad tillsynsvägledning, daterad 19 juni 2025

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till yttrande över *Förslag på digitala lösningar för digitaliserad tillsynsvägledning*, daterat 27 januari 2026.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	41 (87)

§ 13 Investering för renovering av Alfredshemsbron, bro över Moälven samt begäran om extra skattemedel (Sbn/2026:82)

Ärendebeskrivning

Ärendet avser genomförandet av en omfattande renovering av betongbron över Moälven vid Domsjö. Projektet innefattar bland annat utbyte av kantbalkar, grundförstärkningar både på land och i vatten, förbättrad vattenavrinning samt nytt beläggningsarbete. I entreprenaden ingår även en option för utförande av anslutningsplattor.

Denna renovering utgör ett väsentligt arbete med att säkerställa brons långsiktiga funktion, trafiksäkerhet och bärighet. Syftet är att modernisera konstruktionen och anpassa den till dagens krav, samtidigt som viktiga delar av infrastrukturen i området tryggas för framtiden.

Projektet kommer att genomföras i nära samverkan mellan samhällsbyggnadsförvaltningen och berörda tekniska expertfunktioner. Under arbetets gång kommer en projektgrupp att vara verksam, bestående av representanter från Örnsköldsviks kommun samt sakkunniga inom bro- och anläggningsteknik så som konsulter och entreprenörer. Vid behov kommer ytterligare specialistkompetens att anlitas för specifika moment i renoveringen. Örnsköldsviks kommun ansvarar för att leda och genomföra projektet i sin helhet.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Bron över Moälven utgör en central del av Örnsköldsviks trafiknät och ligger på en av kommunens mest trafikerade huvudleder, med cirka 16 000 fordon per dygn. Området kring bron används dagligen av både biltrafikanter, cyklister och gående, och bron fungerar därmed som ett naturligt nav för rörelse och tillgänglighet i staden. Under flera år har framkomligheten för oskyddade trafikanter varit begränsad på grund av bristande standard på den ena gång- och cykelbanan. Räcken och andra säkerhetsanordningar har nått sin tekniska livslängd och behöver bytas ut för att upprätthålla en trygg och säker passage.

Renoveringen av bron, inklusive kantbalksbyte, grundförstärkningar och förbättrad vattenavrinning, innebär en nödvändig standardhöjning som kommer alla trafikanter till del. Åtgärderna säkerställer brons funktion och bärighet för lång tid framöver och skapar bättre förutsättningar för både vardagspendling och transporter. En moderniserad bro bidrar även till att stärka infrastrukturen i området och minskar risken för framtida driftstörningar.

Den förbättrade standarden för gång- och cykeltrafik förväntas också öka attraktiviteten för hållbara resval och skapa en tryggare miljö för barn och ungdomar som rör sig i området. En välfungerande och säker infrastruktur är en viktig del av kommunens arbete med att skapa goda livsmiljöer och främja ett aktivt och tillgängligt samhälle.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	42 (87)

§ 13 (forts.)

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser denna satsning som en central del i att värna om kommunens långsiktiga utveckling. Investeringen ligger i linje med målsättningen att skapa en attraktiv och växande kommun, där tillgång till säker och modern infrastruktur är en viktig faktor för både boende, företag och besökare. En trygg och funktionell huvudled bidrar till att stärka Örnsköldsviks roll som en plats där människor vill leva, arbeta och etablera sig.

Investering

Investeringen uppgår till total 70 Mkr (50 + 20 Mkr) fördelat över två år, 2026 och 2027. I budget 2025 och 2026 finns totalt 70 Mkr avsatta för renovering av Bro över Moälven, Alfredshem. Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att dessa investeringsmedel får tas i anspråk under 2026 och 2027 för att möjliggöra genomförandet av renoveringen.

Driftkostnad

Driftkostnaderna bedöms minska eller åtminstone begränsas i och med att bron renoveras och att befintliga skador åtgärdas innan de leder till mer omfattande och kostsamma insatser. Genom att ersätta slitna komponenter, förbättra konstruktionen och säkerställa att vattenavrinning och bärighet fungerar som avsett, minskar behovet av felavhjälpande underhåll under kommande år.

Den beräknade kapitalkostnaden för investeringen uppgår enligt investeringskalkylen till 2,5 Mkr. Behovet av tillskott i ram för samhällsbyggnadsnämnden blir 2,5 Mkr från 2028 och framåt.

Prövning av barnets bästa

En enkel prövning av barnets bästa har gjorts. Det kan konstateras att en renovering av bron över Moälven har stor betydelse för barns och ungas säkerhet och tillgänglighet i trafikmiljön. Bron utgör en viktig länk för gående och cyklister, inklusive många barn och ungdomar som dagligen rör sig mellan bostadsområden, fritidsaktiviteter och skolor.

Under flera år har framkomligheten och säkerheten på den ena gång- och cykelbanan varit begränsad på grund av brister i konstruktionen och slitna räcken. Genom renoveringen förbättras säkerheten avsevärt, vilket skapar tryggare förutsättningar för barn, ungdomar och andra oskyddade trafikanter att röra sig i området.

Åtgärderna bedöms därmed gynna målgruppen genom att stärka trafiksäkerheten, minska risken för olyckor och bidra till en mer tillgänglig och trygg vardagsmiljö för alla som använder bron.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	43 (87)

§ 13 (forts.)**Beslutsunderlag**

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 3 februari 2026
- Investeringskalkyl, daterad 31 januari 2026

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige godkänner investering i Alfredshemsbron med 70 Mkr (50 Mkr år 2026 och 20 Mkr år 2027) enligt investeringskalkyl daterad den 31 januari 2026. Investeringsbudget tillförs samhällsbyggnadsnämnden som utför investeringen.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige godkänner extra skattemedel till samhällsbyggnadsnämnden utifrån tillkommande kapitalkostnader med 2,5 Mkr från 2028 och framåt. Beslutet belastar kommunens resultat med motsvarande.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	44 (87)

§ 14 Investering för renovering av bro, Fabriksvägen Husum (Sbn/2026:83)

Ärendebeskrivning

Renoveringen av balkbron 22-1077-1 över Husån i Husum utgör en viktig infrastruktursatsning längs väg 1073. Örnsköldsviks kommun, som är beställare och ägare av bron, avser att teckna kontrakt med en leverantör för att genomföra nödvändiga åtgärder på konstruktionen. Bron är en kontinuerlig stålbalkbro med brobaneplatta i betong, med en konstruktionslängd på 74 meter och en yta på 694 m². Den färdigställdes 1990 och används idag som en trafikerad BK4-bro.

Entreprenadarbetena omfattar bland annat blästring och målning av stålbalkar, komplettering av erosionsskydd, mindre nyinstallationer samt övriga underhållsåtgärder som krävs för att säkerställa brons funktion och tekniska livslängd. Åtgärderna är nödvändiga för att motverka fortsatt förslitning och undvika framtida kostsamma skador.

Bron har en strategiskt viktig funktion i Husum, då den utgör en central del av vägnätet för tunga transporter till och från industrin, Husumfabriken. En väl fungerande och säker bro är därför avgörande både för näringslivets logistik och för ett robust och tillförlitligt transportsystem i området.

Projektet kommer att genomföras i nära samverkan mellan samhällsbyggnadsförvaltningen och berörda tekniska expertfunktioner. Under arbetets gång kommer en projektgrupp att vara verksam, bestående av representanter från Örnsköldsviks kommun samt sakkunniga inom bro- och anläggningsteknik så som konsulter och entreprenörer. Vid behov kommer ytterligare specialistkompetens att anlitas för specifika moment i renoveringen. Örnsköldsviks kommun ansvarar för att leda och genomföra projektet i sin helhet.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Bron över Husån utgör en central del av vägnätet i Husum och är en avgörande länk för både lokal trafik och de tunga transporter som dagligen passerar till och från Husumfabriken. Som BK4-klassad bro bär den en betydande mängd tung industriell trafik, vilket gör dess funktion och skick direkt avgörande för både näringslivets logistik och samhällets tillgänglighet.

Under senare år har brons skick successivt försämrats, och flera anläggningsdelar – bland annat stålbalkar och erosionsskydd – har nått eller närmar sig sin tekniska livslängd. Om åtgärder inte vidtas i tid riskerar skadorna att förvärras, vilket i sin tur skulle leda till betydligt mer omfattande och kostsamma insatser längre fram.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	45 (87)

§ 14 (forts.)

En fördröjd renovering skulle dessutom kunna innebära begränsningar i bärighet eller framkomlighet, något som skulle få stora konsekvenser för industrins transporter och för det lokala vägnätet.

Renoveringen av bron, inklusive blästring och målning av stålbalkar, komplettering av erosionsskydd och nödvändiga underhållsåtgärder, innebär en viktig standardhöjning som säkerställer brons funktion och livslängd. Åtgärderna minskar risken för framtida driftstörningar och skapar stabila förutsättningar för både vardagstrafik och industriella transporter.

En väl underhållen och säker bro är en grundläggande del av kommunens arbete med att upprätthålla ett robust och tillförlitligt transportsystem. För Husum är detta särskilt viktigt, då brons funktionalitet direkt påverkar industrins möjligheter att bedriva verksamhet utan störningar. Att genomföra renoveringen i tid är därför inte bara en investering i infrastrukturen, utan också en nödvändig åtgärd för att undvika framtida kostnadsökningar och för att säkerställa att Husumfabriken och andra verksamheter fortsatt kan verka effektivt.

Investering

Investeringen uppgår till total 15 Mkr. I budget 2026 finns dessa avsatta för renovering av bro, Fabriksvägen, Husum. Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att dessa investeringsmedel får tas i anspråk av samhällsbyggnadsnämnden för att möjliggöra genomförandet av renoveringen.

Driftkostnad

Driftkostnaderna bedöms minska eller åtminstone begränsas i och med att bron renoveras och att befintliga skador åtgärdas innan de leder till mer omfattande och kostsamma insatser. Genom att ersätta slitna komponenter, förbättra konstruktionen och säkerställa att vattenavrinning och bärighet fungerar som avsett, minskar behovet av felavhjälpande underhåll under kommande år.

Den beräknade kapitalkostnaden för investeringen uppgår enligt investeringskalkylen till 0,5 Mkr vilken finansieras inom samhällsbyggnadsnämndens befintliga skatteram.

Prövning av barnets bästa

Samhällsbyggnadsförvaltningen har genomfört en enkel prövning av barnets bästa och det kan konstateras att renoveringen av bron inte har någon påverkan på gruppen barn och unga, flickor som pojkar.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	46 (87)

§ 14 (forts.)**Beslutsunderlag**

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 3 februari 2026
- Investeringskalkyl, daterad 6 februari 2026

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige godkänner investering i bro, Fabriksvägen Husum med 15 Mkr enligt investeringskalkyl daterad den 6 februari 2026. Investeringsbudget tillförs samhällsbyggnadsnämnden som utför investeringen.

Tillkommande kapitalkostnad om 0,5 Mkr finansieras inom samhällsbyggnadsnämndens befintliga skatteram.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	47 (87)

§ 15 Svar på nämndinitiativ, kostnader för kommunens vinterväghållning (V) (Sbn/2025:621)

Ärendebeskrivning

Anna Sjöberg (V) inkom den 18 december 2025 med ett initiativ till samhällsbyggnadsnämnden med förslag om att utreda förutsättningarna för kommunen att utföra all vinterväghållning i egen regi. Nämndinitiativet undertecknades av Hadrien Gourelé (V) och Anna Sjöberg (V).

Initiativtagarna skriver följande:

Vänsterpartiet Örnsköldsvik har uppmärksammat på den orimliga kostnaden kommunens vinterväghållning medför. Lösningen är inte i det här fallet att göra bättre upphandlingar, vilket är viktigt generellt, utan att utföra tjänsten till största möjliga utsträckning i egen regi då timpenningen är dubbelt så dyr när den utförs på entreprenad (Allehanda 20251204). Med det som bakgrund och av respekt för våra gemensamma medel föreslår Vänsterpartiet att samhällsbyggnadsnämnden beslutar:

- Att samhällsbyggnadsnämnden uppdrar till samhällsbyggnadsförvaltningen att utreda förutsättningarna för kommunen att utföra all vinterväghållning i egen regi.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Möjligheten att kommunen kan utföra all vinterväghållning i egen regi anses inte vara genomförbart då det inte finns möjlighet att sysselsätta personalen på årsbasis. Kommunen skulle stå med en stor kostnadsmassa för personalen som skulle sakna sysselsättning när inte snö- och halkbekämpning utförs, vilket inte är kostnadseffektivt eller effektiv verksamhet. Därför anser verksamheten att det fortsättningsvis kommer att finnas ett visst behov av externa avropsavtal i en viss omfattning att tillgå vid tillfällena då kapacitetsbrist uppstår inom de interna verksamheterna. Därför anses förslaget inte behöva utredas vidare.

Prövning av barnets bästa

Avslag på nämndinitiativet kan inte anses påverka gruppen barn och unga. En enkel prövning har gjorts av ärendet och bedömningen är att inga kompensatoriska åtgärder kommer att behövas. Ett avslag på nämndinitiativet påverkar män och kvinnor lika utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	48 (87)

§ 15 (forts.)

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 19 januari 2026
- Sbn § 177/2025 Nämndinitiativ, kostnader för kommunens vinterväghållning (V), daterat 18 december 2025
- Nämndinitiativ (V), daterat 18 december 2025

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden avslår nämndinitiativet *kostnader för kommunens vinterväghållning (V)* med förslag om att uppdra till samhällsbyggnadsförvaltningen att utreda förutsättningarna för kommunen att utföra all vinterväghållning i egen regi.

Samhällsbyggnadsnämndens behandling

Anna Sjöberg (V) yrkar att ärendet ska återremitteras till förvaltningen.

Andreas Jansson (C) yrkar att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut.

Ordförande frågar om ärendet ska återremitteras eller avgöras vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Omröstning

Omröstning begärs och verkställs.

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Nej-röst för att återremittera ärendet.

Omröstningsresultat

12 ja-röst: Andreas Jansson (C) Felix Frölander (M), Bruno Byström (C), Jerker Rudin (KD), Kurt Petersson (C), Olof Glud (M), Jan Kärnebro (SD), Mikael Malmén (S), Matilda Häggkvist (S), Maria Gröndahl (S), Yvonne Ölund (S), Marina Larserud Hagstedt (S).

1 nej-röst: Anna Sjöberg (V).

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	49 (87)

§ 15 (forts.)

Ordförande finner att nämnden har beslutat att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden avslår nämndinitiativet *kostnader för kommunens vinterväghållning (V)* med förslag om att uppdra till samhällsbyggnadsförvaltningen att utreda förutsättningarna för kommunen att utföra all vinterväghållning i egen regi.

Reservation

Anna Sjöberg (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Protokollsanteckning

Anna Sjöberg (V) lämnar följande anteckning till protokollet:

Vänsterpartiet anser att samhällsbyggnadsnämnden ska bifalla nämndinitiativet om att utreda kommunens kostnad för vinterväghållning i egen regi. Allt i enlighet med den utredning som AFRY infrastructure presenterade 2025-11-20, "Genomlysning av drift och underhållsverksamheten i Örnsköldsviks kommun." Där man redovisar att Örnsköldsvik har mångdubbel kostnad för vinterväghållning som är utlagd på entreprenad, både i jämförelse med jämförbara kommuner, men också när man jämför med den egna drift och underhållsverksamheten inom kommunen. Därför är det av största vikt att denna verksamhet genomlysas och utreds. Det kan också vara värt att göra en översyn av kostnader runt upphandling, om för få företag är intresserade så att upphandling faller.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	50 (87)

§ 16 E-förslagssvar, utveckla lekplatserna i Örnsköldsvik (Sbn/2025:520)

Ärendebeskrivning

Ett e-förslag att utveckla lekplatserna i Örnsköldsvik har lämnats in den 26 juli 2025 till kommunen. Förslaget överlämnades till samhällsbyggnadsnämnden för handläggning och återrapporteras till kommunfullmäktige.

E-förslaget

Under en semesterresa genom Sverige har förslagslämnaren uppmärksammat flera välplanerade och inspirerande lekplatser med variation och utmaningar för barn i olika åldrar, samt väl integrerade i sin omgivning. Att främja barns hälsa och rörelse genom att skapa förutsättningarna lyfts fram som en viktig faktor för att även göra en stad attraktiv. Förslagslämnaren konstaterar att Stadslekparken (Cityleken) inte har underhållits i tillräckligt stor omfattning och att ett mer aktivt liv för barn inte uppnås genom att ta bort mindre lekplatser. Dessa fyller en särskilt viktig funktion för barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som ofta behöver lugnare miljöer med färre intryck. Avslutningsvis betonas vikten av att prioritera lekplatser som en investering i barns framtid. Det förs även fram en tanke om att företag skulle kunna bidra genom sponsring för att skapa en mer hållbar och barnvänlig miljö.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

För att få budget i balans och kunna tillhandahålla attraktiva, säkra, tillgängliga och hållbara lekplatser över hela vår kommun tog samhällsbyggnadsnämnden i november 2021 beslut om att minska antalet allmänna lekplatser och tillhandahålla totalt 58 stycken i kommunen samt utveckla konceptet naturmötesplatser.

Förvaltningen arbetar aktivt med att prioritera och planera det löpande arbetet med underhåll och investeringar för att nå målet, vilket görs utifrån tillförda medel och resurser. Sponsring från företag i samband med byggnation av lekplatser är inget förvaltningen har arbetat med. Om intresse finnas bland företag att bidra med medel behöver det utredas då det finns flera aspekter, juridiska och praktiska, att ta ställning till.

Lekredskap har under åren plockats bort på grund av säkerhetsbrister och inte ersatts. Detta gör att vi i dag har ett stort antal mindre attraktiva lekmiljöer som behöver kompletteras med lekredskap. Kommande år är planen att byta ut utdömda lekredskap och göra mindre kompletteringar på dessa platser. Utöver det arbetet pågår ett förvaltningsövergripande uppdrag för att möjliggöra en generationsmötesplats på fastighetsmark vid skolan i Kubbe-Norrflärke. Detta sker i nära samverkan med föreningar i bygden.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	51 (87)

§ 16 (forts.)

Cityleken, där förslagsställaren lyfter ett behov, ligger i planen för upprustning de kommande åren liksom att möjliggöra mer lek i Strandparken. Innan större ombyggnationer eller upprustningar genomförs, utreds alltid platsens lämplighet. Säkerhet, tillgänglighet (både fysisk och sensorisk) är viktiga parametrar som beaktas, liksom attraktion, lekvariation och närhet till natur. Dialog med barnen är också en självklar del i processen. På så sätt kan lekplatserna bli hållbara både socialt, ekonomiskt och ekologiskt och bidra till att öka barns hälsa och känsla av sammanhang samt i förlängningen, likt det förslagsställaren lyfter, även öka stadens eller samhällets attraktivitet.

Sammantaget anser förvaltningen att förslagslämnarens önskemål till stor del går i linje med det arbete som utförs idag inom befintlig ekonomisk ram och nämndbeslut.

Prövning av barnets bästa

Utifrån barnrättslagen ska en prövning av barnets bästa göras inför alla ärenden. En enkel prövning av barnens bästa har gjorts i detta ärende. Förslag till beslut kan inte anses påverka gruppen barn och unga negativt generellt, då satsningar görs i hela kommunen utifrån tillförda medel och prioriteringsplan.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 26 januari 2026
- E-förslag, utveckla lekplatserna i Örnsköldsvik, daterat den 26 juli 2025

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden anser att e-förslaget om att utveckla lekplatserna i Örnsköldsvik är besvarat genom pågående utvecklingsarbete.

Samhällsbyggnadsnämndens behandling

Anna Sjöberg (V) yrkar bifall till e-förslaget.

Andreas Jansson (C) yrkar att e-förslaget ska anses besvarat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	52 (87)

§ 16 (forts.)

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden anser att e-förslaget om att utveckla lekplatserna i Örnsköldsvik är besvarat genom pågående utvecklingsarbete.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	53 (87)

§ 17 E-förslagssvar, bygg naturlekplatser för ökad rörelse hos våra barn och unga (Sbn/2025:536)

Ärendebeskrivning

Ett e-förslag att bygga naturlekplatser för ökad rörelse hos våra barn och unga har lämnats in den 1 augusti 2025 till kommunen. Förslaget överlämnades till samhällsbyggnadsnämnden för handläggning och återrapporteras till kommunfullmäktige.

E-förslaget

Förslagslämnaren föreslår att kommunen ska bygga naturlekplatser för ökad rörelse på olika platser i Övik och hänvisar till ett besök i Göteborg och en utelekbana där. Platserna föreslås gärna vara vid grönområden som Skyttis, Strandparken eller skogen ovanför Öviks kyrka, men även på andra platser.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

För att få budget i balans och kunna tillhandahålla attraktiva, säkra, tillgängliga och hållbara lekplatser över hela vår kommun tog samhällsbyggnadsnämnden i november 2021 beslut om att minska antalet allmänna lekplatser och tillhandahålla totalt 58 stycken i kommunen. Nämnden gav då även förvaltningen uppdraget att utveckla konceptet naturmötesplatser.

Utöver möjligheten till ökad rörelse bör naturmötesplatser, liksom alla lekplatser, även bidra med fler lekvärden i naturmiljön, ex kreativ- och social lek, för att de ska tilltala många. Därför är också val av plats viktig, liksom uppvuxen robust och varierande grönska. Förvaltningen arbetar aktivt med att utveckla naturmötesplatskonceptet för Örnsköldsvik genom platsinventering och se över vilka element och lekutrustning de skulle kunna innehålla. Ett första försök har gjorts vid Hallbackens lekplats i Sund, med ett lekstråk genom skogen som kopplar samman den med Rågvägens lekplats. Utvärdering av satsningarna sker löpande och förvaltningen anser att förslagsställarens önskemål till stor del ligger i linje med det arbete som utförs idag.

Prövning av barnets bästa

Utifrån barnrättslagen ska en prövning av barnets bästa göras inför alla ärenden. En enkel prövning har gjorts i detta ärende. Förslag till beslut kan inte anses påverka gruppen barn och unga negativt generellt, då satsningar görs i hela kommunen utifrån tillförda medel och plan.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	54 (87)

§ 17 (forts.)**Beslutsunderlag**

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 26 januari 2026
- E-förslag, Bygg naturlekplatser för ökad rörelse hos våra barn och unga, daterat 1 augusti 2025
- Bilaga 1-4, foton, inkom 1 augusti 2025

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden anser att e-förslaget om att bygga naturlekplatser för ökad rörelse hos våra barn och unga är besvarat genom pågående utvecklingsarbete.

Samhällsbyggnadsnämndens behandling

Anna Sjöberg (V) yrkar bifall till e-förslaget.

Andreas Jansson (C) yrkar att e-förslaget ska anses besvarat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut.

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att samhällsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden anser att e-förslaget om att bygga naturlekplatser för ökad rörelse hos våra barn och unga är besvarat genom pågående utvecklingsarbete.

- - - - -

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	55 (87)

§ 18 Detaljplan för Hummelvik 1:52 och del av Hummelvik 1:9, godkännande (Sbn/2017:1766)

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 23 augusti 2018, § 116, att lämna positivt planbesked och gav i uppdrag till samhällsbyggnadsförvaltningen att pröva planläggning för del av Hummelvik 1:9. Syftet med detaljplanen är att med hänsyn till landskapsbilden och naturmiljön möjliggöra för bostadsfastigheter.

Detaljplanen för Hummelvik 1:52 och del av Hummelvik 1:9 har handlagts med ett utökat förfarande enligt 5 kap plan- och bygglagen (2010:900, PBL). Samråd enligt 5 kap 11 § PBL pågick mellan 1 april och 25 april 2025. Planhandlingarna fanns tillgängliga på kommunens hemsida. Berörda sakägare och myndigheter har underrättats om samrådet. Planförslaget kungjordes 1 april 2025.

Granskning enligt 5 kap 18 § PBL pågick mellan 23 september och 15 oktober 2025. Planhandlingarna fanns tillgängliga på kommunens hemsida. Berörda sakägare och myndigheter har underrättats om granskningen. Underrättelse har anslagits av samhällsbyggnadsförvaltningen på kommunens anslagstavla enligt 5 kap 19 § PBL.

Exploateringsavtal kommer tecknas mellan exploatören och kommunen innan detaljplanen antas. Avtalets huvudsakliga innehåll innebär att exploatören ansvarar för och bekostar skydds- och habitatförstärkande åtgärder för skyddsvärda djur- och växtarter.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Detaljplanen bedöms inte medföra några större kommunala kostnader. Huvudmannaskapet för mark som planläggs som allmän plats är enskilt. Det har konstaterats under planarbetet att möjligen kan kostnaderna för kommunens skolskjuts öka. Skolskjuts körs redan förbi planområdet; kostnadsökningen kan därför bestå i att andra och/eller fler fordon kan behövas.

Detaljplanen har antagits kunna medföra betydande miljöpåverkan, bland annat på grund av eventuell negativ påverkan på naturvärden. En strategisk miljöbedömning har genomförts och en tillhörande miljökonsekvensbeskrivning har upprättats och detaljplanen har anpassats därefter.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att inte alla synpunkter som inkommit under samråd och granskning är tillgodosedda. Flera berörda fastighetsägare samt en vägförening anser att detaljplanen kommer medföra flera negativa konsekvenser på grund av den ökade

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	56 (87)

§ 18 (forts.)

trafiken som genomförandet av detaljplanen förväntas orsaka. Det rör bland annat skador på vägen Hummelvikstrand, trafiksäkerhetsproblem och ökade nivåer av buller och vibrationer inom närliggande fastigheter. Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att detaljplanen endast medför en mindre trafikökning och att nämnda problem huvudsakligen är befintliga problem som de enskilda väghållarna har rådighet över att åtgärda redan idag. Framtida fastighetsägare inom planområdet kommer dessutom bli andelsägare i vägnas gemensamhetsanläggningar och på så sätt bidra till och dela ansvaret för vägens skötsel.

Yttranden har även inkommit med krav på att ytterligare hänsyn tas till naturvärdena på Svartholmen med omnejd. Inom ramen för detaljplanearbetet har flera naturvärdesinventeringar genomförts, en miljökonsekvensbeskrivning har tagits fram och detaljplanen har i flera avseenden ändrats och justerats för att ta hänsyn till naturvärden. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att detaljplanen är genomförbar utan att naturvärden skadas i den mån som synpunktslämnarna anser.

Flera av de som yttrat sig har alltså inte fått sina synpunkter tillgodosedda. De har möjlighet att överklaga kommunens beslut att anta detaljplanen i enlighet med 13 kap 11 § PBL. Ett brev kommer skickas med information om hur beslutet överklagas.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att detaljplanen kan genomföras på ett jämställt sätt. Områdets geografiska läge innebär dock att det är relativt långt till offentlig och kommersiell service vilket kan medföra framför allt transportmässiga utmaningar för vissa samhällsgrupper. Framtida boende i området kan antas bli bilburna i hög grad. Vidare saknas gång- och cykelbana och allmän kollektivtrafik.

Prövning av barnets bästa

Detta beslut bedöms inte påverka barn på något särskilt sätt jämfört med andra grupper, och enbart en enkel prövning har gjorts. Liksom ur ett jämställdhetsperspektiv innebär områdets geografiska läge transportmässiga utmaningar för de boende, även för barnen. Skolskjuts passerar emellertid området redan idag.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 30 januari 2026
- Kartor tillhörande beslutsförslaget, upprättade 30 januari 2026
- Plankarta, upprättad 25 november 2025
- Planbeskrivning, upprättad 25 november 2025
- Granskningsutlåtande, upprättat 30 oktober 2025
- Samrådsredogörelse, upprättad 26 augusti 2025

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	57 (87)

§ 18 (forts.)

- PM Okulärbesiktning väg Hummelviksstrand, inkom 7 november 2025
- PM Geoteknik, Stabilitetsutredning, inkom 3 november 2025
- Kompletterande trafikberäkningar, inkom 13 oktober 2025
- Markteknisk undersökningsrapport, Stabilitetsutredning, inkom 3 oktober 2025
- Miljökonsekvensbeskrivning, inkom 17 september 2025
- PM VA-utredning, inkom 27 mars 2025
- PM Vägutredning, inkom 27 mars 2025
- Dagvattenutredning, inkom 26 mars 2025
- Gestaltungsprogram, inkom 5 december 2024
- Artskyddsutredning, inkom 9 oktober 2024
- Biologiska undersökningar, arbetsrapport, inkom 9 oktober 2024
- Naturvärdesinventering, inkom 21 juni 2022
- PM Hydrogeologi, inkom 10 januari 2022
- PM Geoteknik, inkom 18 november 2020
- Markteknisk undersökningsrapport, inkom 18 november 2020
- Trafikutredning, inkom 6 december 2019
- Översiktlig landskapsanalys, inkom 6 december 2019

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner detaljplanen för Hummelvik 1:52 och del av Hummelvik 1:9, upprättad 25 november 2025, och överlämnar den till kommunfullmäktige för antagande i enlighet med 5 kap 27 § plan- och bygglagen (2010:900).

Jäv

På grund av jäv deltar inte Matilda Häggkvist (S) och Jan-Olof Jonsson, ekonomichef, i handläggningen av ärendet.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	58 (87)

§ 19 Nybyggnad av fritidshus och gäststuga, Sillviken 1:15, strandskyddsdispens (Sbn/2025:626)

Ärendebeskrivning

Den 8 december 2025 inkom en ansökan om strandskyddsdispens för nybyggnad av fritidshus och gäststuga på fastigheten. Syftet med åtgärden är att flytta det befintliga bostadshuset till en annan plats på tomten samt uppföra ett nytt fritidshus med tillhörande uterum och anlägga ett minireningsverk.

Den befintliga stugan, med måtten 6 x 5 m, planeras att flyttas från fastighetens norra sida till den södra delen, cirka 35 meter från strandlinjen. Det nya fritidshuset planeras med en yta på 8,4 x 5,9 m, kompletterat med ett uterum på 5,4 x 3,6 m. Anledningen till nybyggnationen är att höja standarden på fritidshusen genom större byggyta samt installation av vatten och avlopp.

Fastigheten har varit bebyggd sedan före 1975, och fritidshuset uppfördes på 1940-talet. Sökanden har angett att fastigheten är ianspråktagen som särskilt skäl. Terrängen på fastigheten består i stor utsträckning av berg eller tunna jordskikt, medan området närmast stranden utgörs av flackt gräsland. Stranden är dyig och det finns inslag av sjunktimmer på botten, vilket tyder på att Sillviken tidigare använts för timmerflottning. Höjdskillnader inom fastigheten gör att befintliga fritidshus upplevs avskilda från stranden.

Yttrande från biolog

I ärendet föreligger inget yttrande från kommunens biolog, då fastigheten varit bebyggd sedan innan strandskyddet trädde i kraft och därför bedöms dispensansökan inte kräva biologens bedömning.

Skäl till beslut

Lagrum

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken (MB) gäller strandskydd vid havet, insjöar och vattendrag. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområde och bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten.

Av 7 kap. 14 § MB framgår att strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde).

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	59 (87)

§ 19 (forts.)

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.

Av 7 kap. 15 § MB framgår att inom ett strandskyddsområde får inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdats fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2 eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- och växtarter.

Kommunen kan, enligt 7 kap. 18 b § MB, i det enskilda fallet ge dispens från förbuden om det finns särskilda skäl för det.

Av 7 kap. 18 c § 1 st. 1 p. MB framgår att som särskilt skäl i frågan om dispens får beaktas om området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Av 7 kap. 18 h § MB framgår att en dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft.

Enligt 7 kap. 25 § MB ska hänsyn även tas till enskilda intressen vid prövning av frågor om skydd av områden. Dispens får dock, enligt 7 kap. 26 § MB, endast ges om det är förenligt med strandskyddets syften.

Enligt 27 kap. 1 § 1-2 st. MB får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för prövning enligt miljöbalken när det gäller en kommunal myndighetsverksamhet.

Intressen på platsen

Området omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området omfattas inte av något riksintresse, allmänt intresse eller skyddat område.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Den aktuella fastigheten består till stor del av berghällar och tunna jordlager, och områden närmast stranden utgörs av flackt gräsland. Enligt gällande praxis och förarbeten till miljöbalkens strandskyddsbestämmelser ska hänsyn tas till områdets tidigare användning, befintliga naturvärden samt möjligheten för allmänheten att använda strandområdet.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	60 (87)

§ 19 (forts.)

Områden som kontinuerligt använts som privat tomt sedan före strandskyddets införande kan inkluderas i tomtplatsen, även om de ligger nära strandlinjen.

Fastigheten bedöms vara ianspråktagen på ett sätt som innebär att strandskyddets syften – att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden samt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet, inte påverkas. Den planerade åtgärden, inklusive flytt av befintlig stuga och uppförande av nytt fritidshus med uterum, innebär ingen utökning av hemfridszonen och förändrar inte markens användning eller tillgänglighet för allmänheten.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har gjort en noggrann bedömning av områdets karaktär och tidigare användning. Den planerade åtgärden, inklusive flytt av befintlig stuga och uppförande av nytt fritidshus med uterum, bedöms inte påverka strandskyddets syften negativt. Åtgärden sker inom fastighetens befintliga hemfridszon, påverkar inte allmänhetens tillträde till strandområdet och bedöms heller inte medföra någon negativ påverkan på djur- och växtlivet i området.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer därför att det är möjligt att medge dispens från strandskyddet för den föreslagna åtgärden.

Prövning av barnets bästa

Enligt lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (2018:1197) ska en prövning av barnets bästa göras i alla ärenden som rör barn. I detta ärende bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att det blir en enkel prövning eftersom beslutet om att bevilja strandskyddsdispens inte har någon direkt påverkan på barn och ungdomar.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterad 15 december 2025
- Situationsplan med tomtplatsavgränsning, daterad 11 december 2025
- Ansökan, inkom 7 december 2025
- Situationsplan, inkom 7 december 2025
- Fotografier 6 st, inkom 7 december 2025

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beviljar strandskyddsdispens för nybyggnad av fritidshus och gäststuga.

Placering och avstånd till strand enligt inkommen situationsplan, den 7 december 2025.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	61 (87)

§ 19 (forts.)

Tomtplatsavgränsning enligt uppräta situationsplan, den 11 december 2025.

Avgiften för handläggningen av strandskyddsdispensen är 8 617 kronor. Avgiften har fastställts i enlighet med den taxa som kommunfullmäktige har beslutat.

Beslutet om att ta ut avgift är fattat med stöd av kommunens taxa *Avgifter för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område*.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Mikael Malmén (S) i handläggningen av ärendet.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan komma att överpröva detta beslut. Beslutet om överprövning ska fattas inom tre veckor från det att länsstyrelsen fått del av beslutet. Avvakta därför länsstyrelsens beslut innan några åtgärder vidtas.

Länsstyrelsens eventuella beslut att upphäva kommunens beslut om dispens får överklagas hos mark- och miljödomstolen.

Enligt 7 kapitlet 18 h § MB upphör denna dispens att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft.

Med tomtplats avses i MB den zon kring en byggnad, normalt sett huvudbyggnaden, som utgör byggnadens privata hemfridszon. Kring anläggningar kan man bara i undantagsfall hävda en hemfridszon. Vid ett beslut om dispens från strandskyddet ska alltid en tomtplatsbestämning göras eller besluta att mark får tas i anspråk för ändamålet. Tomten kan normalt aldrig sträcka sig utanför den egna fastigheten.

Observera att meddelad dispens endast gäller aktuella åtgärder.

Nya åtgärder på fastigheten kan kräva ny dispens från strandskyddsbestämmelserna.

Hur man överklagar beslutet, se separat bilaga.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	62 (87)

§ 20 Nybyggnad av fritidshus, Västersel 3:47, strandskyddsdispens (Sbn/2026:59)

Ärendebeskrivning

Den 23 januari 2026 inkom en ansökan om strandskyddsdispens för nybyggnad av fritidshus på fastigheten Västersel 3:47.

Sökanden har anfört att det aktuella området redan har tagits i anspråk på ett sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddets syften samt att anläggningen behöver placeras i nära anslutning till vattnet för att fungera på avsett sätt och att behovet inte kan tillgodoses utanför strandskyddat område.

På fastigheten finns idag ett befintligt fritidshus som avses rivas och ersättas med ett nytt. Det befintliga fritidshuset är avsevärt mindre än den föreslagna byggnaden. Det nya fritidshuset planeras med en byggnadsarea om cirka 8 x 12 meter.

Fastigheten är belägen enskilt vid Djupsjön, vilket innebär att området omfattas av strandskydd.

Historik

Det finns sedan tidigare ett beslut om beviljad tomtplatsavgränsning på fastigheten. Den ansökan som låg till grund för tomtplatsbeslutet avsåg nybyggnad av friggebod samt anläggande av väg.

Yttranden

Eftersom området redan är ianspråktaget och åtgärden inte bedöms medföra någon påverkan, bedöms ett yttrande från förvaltningens biolog inte vara nödvändigt.

Skäl till beslut

Lagrum

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken (MB) gäller strandskydd vid havet, insjöar och vattendrag. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområde och bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten.

Av 7 kap. 14 § MB framgår att strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde).

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	63 (87)

§ 20 (forts.)

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.

Av 7 kap. 15 § MB framgår att inom ett strandskyddsområde får inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdats fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2 eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- och växtarter.

Kommunen kan, enligt 7 kap. 18 b § MB, i det enskilda fallet ge dispens från förbuden om det finns särskilda skäl för det.

Av 7 kap. 18 c § 1 st. 1 p. MB framgår att som särskilt skäl i frågan om dispens får beaktas om området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Av 7 kap. 18 h § MB framgår att en dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft.

Enligt 7 kap. 25 § MB ska hänsyn även tas till enskilda intressen vid prövning av frågor om skydd av områden. Dispens får dock, enligt 7 kap. 26 § MB, endast ges om det är förenligt med strandskyddets syften.

Enligt 27 kap. 1 § 1-2 st. MB får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för prövning enligt miljöbalken när det gäller en kommunal myndighetsverksamhet.

Intressen på platsen

Området omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området som dispensen avser befinner sig inte inom något riksintresse, allmänt intresse eller skyddat område.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Den sökta åtgärden avser nybyggnad av fritidshus på fastigheten Västersel 3:47. Åtgärden kräver strandskyddsdispens då byggnaden ska uppföras inom strandskyddat område vid Djupsjön.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	64 (87)

§ 20 (forts.)

Dispens kan beviljas eftersom särskilda skäl enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken föreligger. Fastigheten och det aktuella området har varit ianspråktaget sedan före strandskyddets ikraftträdande 1975. Området saknar därmed betydelse för strandskyddets syften, och den planerade åtgärden bedöms inte påverka allmänhetens tillgång till vattenområdet eller den biologiska mångfalden i någon påtaglig omfattning.

Vidare finns sedan tidigare beslut om tomtplatsavgränsning på fastigheten, vilket tydliggör att området redan är iordningställt för byggnation och att den planerade byggnaden placeras inom redan ianspråktagen yta.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer därför att det är möjligt att medge dispens från strandskyddet för den föreslagna åtgärden.

Prövning av barnets bästa

Enligt lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (2018:1197) ska en prövning av barnets bästa göras i alla ärenden som rör barn. I detta ärende bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att det blir en enkel prövning eftersom beslutet om att bevilja strandskyddsdispens inte har någon direkt påverkan på barn och ungdomar.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterad 26 januari 2026
- Situationsplan, inkom 17 januari 2026
- Ansökan, inkom 23 januari 2026
- Fotografier, inkom 11 januari 2026

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beviljar strandskyddsdispens för nybyggnad av fritidshus.

Placering och avstånd till strand enligt inkommen situationsplan, daterad den 11 januari 2026.

Avgiften för handläggningen av strandskyddsdispensen är 8 855 kronor. Avgiften har fastställts i enlighet med den taxa som kommunfullmäktige har beslutat.

Beslutet om att ta ut avgift är fattat med stöd av kommunens taxa *Avgifter för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område*.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	65 (87)

§ 20 (forts.)**Jäv**

På grund av jäv deltar inte Felix Frölander (M), Mikael Malmén (S) och Yvonne Ölund (S) i handläggningen av ärendet.

- - - - -

Upplysningar

Länsstyrelsen kan komma att överpröva detta beslut. Beslutet om överprövning ska fattas inom tre veckor från det att länsstyrelsen fått del av beslutet. Avvakta därför länsstyrelsens beslut innan några åtgärder vidtas.

Länsstyrelsens eventuella beslut att upphäva kommunens beslut om dispens får överklagas hos mark- och miljödomstolen.

Enligt 7 kapitlet 18 h § MB upphör denna dispens att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft.

Observera att meddelad dispens endast gäller aktuella åtgärder.

Nya åtgärder på fastigheten kan kräva ny dispens från strandskyddsbestämmelserna.

Om du har ett pågående ärende hos lantmäteriet, som rör samma åtgärd som detta beslut, är det viktigt att du skickar en kopia av beslutet till lantmäteriet.

Hur man överklagar beslutet, se separat bilaga.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	66 (87)

§ 21 Nybyggnad av två fritidshus, carport och poolhus, Degerfälle 1:64 och Degerfälle 1:38, strandskyddsdispens (Sbn/2026:64)

Ärendebeskrivning

Den 13 januari 2026 inkom en ansökan om strandskyddsdispens för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnader på fastigheterna Degerfälle 1:64 och Degerfälle 1:38.

Syftet med de sökta åtgärderna är att riva befintliga byggnader på båda fastigheterna och därefter uppföra nya byggnader.

På fastigheten Degerfälle 1:64 avses ett fritidshus uppföras tillsammans med pool och tillhörande poolhus. Poolhuset planeras inrymma bland annat bastu och wc. På fastigheten Degerfälle 1:38 är avsikten att uppföra ett fritidshus samt en carport.

Platsen utgörs av en delvis kuperad tomt där de befintliga fritidshusen är placerade på en höjd. Marken sluttar nedåt och består av både gräsytor och naturlig vegetation med inslag av buskar och träd.

Det har även framförts att det finns planer på att i framtiden reglera samman fastigheterna.

Yttranden

I ärendet har samhällsbyggnadsförvaltningen bedömt att något yttrande från förvaltningens biolog inte krävts, eftersom området sedan tidigare är ianspråktaget.

Skäl till beslut

Lagrum

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken (MB) gäller strandskydd vid havet, insjöar och vattendrag. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområde och bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten.

Av 7 kap. 14 § MB framgår att strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde). Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	67 (87)

§ 21 (forts.)

Av 7 kap. 15 § MB framgår att inom ett strandskyddsområde får inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdats fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2 eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- och växtarter.

Kommunen kan, enligt 7 kap. 18 b § MB, i det enskilda fallet ge dispens från förbuden om det finns särskilda skäl för det.

Av 7 kap. 18 c § 1 st. 1 p. MB framgår att som särskilt skäl i frågan om dispens får beaktas om området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Av 7 kap. 18 h § MB framgår att en dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft.

Enligt 7 kap. 25 § MB ska hänsyn även tas till enskilda intressen vid prövning av frågor om skydd av områden. Dispens får dock, enligt 7 kap. 26 § MB, endast ges om det är förenligt med strandskyddets syften.

Enligt 27 kap. 1 § 1-2 st. MB får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för prövning enligt miljöbalken när det gäller en kommunal myndighetsverksamhet.

Intressen på platsen

Området omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området som dispensen avser finns inte inom något riksintresse, allmänt intresse eller skyddat område.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Dispens från strandskyddet kan beviljas enligt 7 kap. 18 e § punkt 1 miljöbalken, då de områden där åtgärderna avses vidtas redan är ianspråktaga på ett sätt som gör att de saknar betydelse för strandskyddets syften.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	68 (87)

§ 21 (forts.)

De aktuella fastigheterna Degerfälle 1:64 och Degerfälle 1:38 har varit ianspråktaga sedan tiden före strandskyddets generella införande år 1975 och har därefter kontinuerligt nyttjats

för fritidsbebyggelse. De sökta åtgärderna innebär rivning av befintliga byggnader och uppförande av nya fritidshus och komplementbyggnader inom redan exploaterad tomtplats.

Åtgärderna medför ingen ytterligare inskränkning av allmänhetens tillgång till strandområdet och bedöms inte påverka djur- och växtlivets livsvillkor. Området saknar därmed, i sin nuvarande och framtida användning, betydelse för strandskyddets syften.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer därför att det är möjligt att medge dispens från strandskyddet för de föreslagna åtgärderna.

Prövning av barnets bästa

Enligt lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (2018:1197) ska en prövning av barnets bästa göras i alla ärenden som rör barn. I detta ärende bedömer samhällsbyggnadsnämnden att det blir en enkel prövning eftersom beslutet om att bevilja strandskyddsdispens inte har någon direkt påverkan på barn och ungdomar.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterad 28 januari 2026
- Situationsplan med tomtplatsavgränsning, daterad 28 januari 2026
- Situationsplan, inkom 15 januari 2026
- Situationsplan, inkom 15 januari 2026
- Fotografier 2 st, inkom 13 januari 2026
- Ansökan, inkom 13 januari 2026

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beviljar strandskyddsdispens för nybyggnad av två fritidshus, carport och poolhus.

Placering och avstånd till strand enligt inkomna situationsplaner, 15 januari 2026.

Tomtplatsavgränsning enligt upprättad situationsplan, daterad 28 januari 2026.

Avgiften för handläggningen av strandskyddsdispensen är 8 855 kronor. Avgiften har fastställts i enlighet med den taxa som kommunfullmäktige har beslutat.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	69 (87)

§ 21 (forts.)

Beslutet om att ta ut avgift är fattat med stöd av kommunens taxa *Avgifter för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område.*

- - - - -

Upplysningar

Länsstyrelsen kan komma att överpröva detta beslut. Beslutet om överprövning ska fattas inom tre veckor från det att länsstyrelsen fått del av beslutet. Avvakta därför länsstyrelsens beslut innan några åtgärder vidtas.

Länsstyrelsens eventuella beslut att upphäva kommunens beslut om dispens får överklagas hos mark- och miljödomstolen.

Enligt 7 kapitlet 18 h § MB upphör denna dispens att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft.

Observera att meddelad dispens endast gäller aktuella åtgärder.

Nya åtgärder på fastigheten kan kräva ny dispens från strandskyddsbestämmelserna.

Om du har ett pågående ärende hos lantmäteriet, som rör samma åtgärd som detta beslut, är det viktigt att du skickar en kopia av beslutet till lantmäteriet.

Hur man överklagar beslutet, se separat bilaga.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	70 (87)

§ 22 Nybyggnad av två fritidshus, Ulvön 5:13, förhandsbesked (Sbn/2025:528)

Ärendebeskrivning

Den 3 oktober 2025 inkom en ansökan om förhandsbesked för nybyggnad av två fritidshus på fastigheten Ulvön 5:13.

Ansökan avser uppförande av ett enplanshus samt ett 1,5-planshus. Handlingarna visar vidare att de två fastigheterna som är planerade att avstyckas önskas med 1436 m² respektive 1732 m².

Ansökan redovisar vidare att avsikten är att ansluta vatten och avlopp till det kommunala VA-nätet, och dagvatten ska omhändertas via egen anläggning (stenkista). Nya utfarter till de tänkta fastigheterna behöver byggas. Situationsplanen redovisar att dessa planeras anläggas mot befintlig anslutningsväg.

Sökanden har angett bland annat att området är utpekad i ÖP 2008, FÖP 2011 och ÖP 2012, att tomterna utgör sammanhållen bebyggelse och komplettering av bebyggelsen av Ulvöhamn. Sökanden anger också att det inte är högt bebyggelsetryck i området, då det endast är ett fåtal hus som uppförts i området de senaste 50 åren. För ytterligare uppgifter hänvisas till den skrivelse som inkom den 3 oktober 2025.

Tidigare behandlat

År 2022 prövades ett positivt förhandsbesked avseende ny bebyggelse på fastigheten Ulvön 5:13, belägen cirka 150 meter nordväst om det område som omfattas av den aktuella ansökan. Då området berörs av landskapsbildsskydd lämnades ansökan om tillstånd enligt förordnande om landskapsbildsskyddet in till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen nekade 7 oktober 2025 beslut om tillstånd enligt förordnande om landskapsbildsskyddet. Beslutet överklagades av fastighetsägaren. Genom dom den 11 februari 2026 upphävde mark- och miljödomstolen Länsstyrelsens beslut med den sammanfattande motiveringen att länsstyrelsen inte har redovisat tillräckligt konkreta skäl till stöd för bedömningen att åtgärden skulle påverka landskapsbilden på ett sådant sätt att den inte kan tillåtas. Då de planerade byggnaderna inte bedöms komma att utgöra ett alltför dominerande inslag i landskapsbilden och den aktuella översiktsplanen pekar ut platsen som lämplig för bebyggelse, får det vid en intresseavvägning mellan enskilda och allmänna intressen anses oproportionerligt att neka sökt tillstånd. Sökt tillstånd enligt förordnandet om landskapsbildsskydd beviljas därmed. Beslutet kan överklagas till mark- och miljööverdomstolen till och med 4 mars 2026 men det krävs prövningstillstånd för att domstolen ska ta upp ärendet för prövning. (MMD M 3499-25)

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	71 (87)

§ 22 (forts.)**Yttrande**

Tillfälle att yttra sig över åtgärden enligt 9 kap. 25 § Plan- och bygglagen har beretts ägarna till fastigheterna Ulvön 7:1, Ulvön 5:39, Ulvön 5:15, Ulvön 5:16, Ulvön 5:22, Ulvön 5:35, Ulvön 5:45 och Sundsbacken 1:2. Inga synpunkter som förhindrar lov har framförts.

Övriga sakägare har fått tillfälle att yttra sig genom kungörelse med anslag på kommunens anslagstavla samt med annons i Örnsköldsviks Allehanda.

E.ON, Miva, Kultur- och fritidsavdelningen, Stadsarkitekt, Länsstyrelsen, Västernorrlands museum och Miljö- och hälsoenheten har beretts tillfälle att yttra sig.

Länsstyrelsen har getts möjlighet att yttra sig med anledning av närliggande fornlämning.

Synpunkter har framförts av Miva, E.ON, stadsarkitekten och Kultur- och fritidsavdelningen.

E.ON

Informerar om att inom och strax utanför berörda fastigheter för fritidshus har E.ON en mellanspänningsledning och lågspänningsluftledning, där de skriver om vilka förhållningsregler som gäller för ledningarna. De informerar även att ingen grävning får ske intill närmare än 4 meter ifrån deras ledningar eller stag. Informerar även var man kan beställa ledningsbevakning, och kan inte deras befintliga anläggningar vara kvar behöver sökande stå för kostnaderna i samband med flytt/ombyggnation eller skada av E.ONs anläggningar. Se yttrande för mer exakt information.

Miva

Informerar om att kärlet/kärnen ska placeras på närmsta farbara väg för sopbilen. Vid fundering om placering kan sökande kontakta Miva. De informerade att de tänkta fastigheterna ligger utanför befintligt verksamhetsområde för VA, men skulle sannolikt tas in i verksamhetsområdet om det blir aktuellt att fastigheterna bildas och planeras att bebyggas.

Kultur- och fritidsavdelningen

De konstaterar att området ligger inom både Världsarvet Höga Kusten, flera riksintressen (kulturmiljö och friluftsliv) samt under landskapsbildskydd. Samtidigt finns ett behov av nya bostäder på Norra Ulvön, vilket lyfts i kommunens översiktsplaner, även om dessa inte är juridiskt bindande.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	72 (87)

§ 22 (forts.)

Avdelningen betonar att utveckling kan tillåtas om natur- och kulturvärden inte skadas, men att de många överlappande skyddsvärdena gör att en detaljplan bör upprättas för att kunna utreda konsekvenser och kumulativa effekter på ett samlat sätt.

Med hänvisning till detta, samt att en detaljplan redan pågår för området, förordar kultur- och fritidsavdelningen avslag på ansökan om förhandsbesked. Se yttrandet från kultur- och fritidsavdelningen för fullständig information.

Stadsarkitekt

De åtgärder som ansökan avser ligger inom område som utgör riksintresse för kulturmiljövård, Ulvöhamn [Y 36]. Ulvöhamn är Norrlands största fiskeläge och ett av de mer omtalade, som uppstått när fjärrfiskare från Mellansverige säsongsfiskade vid Norrlandskusten. Fiskeläget som ofta kallas ”pärlan i Höga kusten” har ett välbevarat och karaktäristiskt bebyggelsemönster som även vittnar om en bofast befolkning.

De åtgärder som ansökan avser påverkar riksintresset för kulturmiljövård ur riskerar att påtagligt skada riksintresset för kulturmiljövården Ulvöhamn [Y 36]. En för platsen ny bebyggelsestruktur föreslås ovanför den vitmålade 1890-talskyrka i högt läge där Kyrkan och befintlig bebyggelse idag kontrasterar sig mot naturmarken i norr. En väsentlig egenskap som till viktig del går förlorad. Kyrka är väl synlig från Ulvösundet. Även de åtgärder som ansökan avser riskerar att bli väl synliga från Ulvösundet vilket är olyckligt ur landskapsbildsynpunkt och bebyggelsebildsynpunkt.

De åtgärder som avses i ansökan inte är väl anpassade till vare sig Ulvöhamns bebyggelsestruktur eller karaktären på Ulvöhamns värdefulla bebyggelse som har ett känsligt läge i en kulturmiljö. Detta går ut över Ulvöhamns särart och genuina karaktär. De kulturhistoriska värdenas läsbarhet i Ulvöhamn skulle försvåras ifall de åtgärder som avses i ansökan skulle genomföras.

De åtgärder som avses i ansökan föreslås heller inte planeras eller genomföras som del av en helhetslösning i ett större sammanhang där befintliga värden, liksom tillkommande åtgärders anpassning till dessa, kan säkerställas långsiktigt.

De åtgärder som avses i ansökan kan vid en första anblick tyckas vara av en måttlig omfattning men detta ska bedömas i proportion till befintliga värden i närområdet som är mycket stora.

De åtgärder som ansökan avser bedöms inte lämpliga på den aktuella platsen.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	73 (87)

§ 22 (forts.)

Skäl till beslut

Lagrum

Enligt 2 kap 1 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL ska det vid prövningen av frågor enligt denna lag ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen.

Av 2 kap. 2 § PBL, framgår att i prövningen i ärenden om lov eller förhandsbesked enligt denna lag ska syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 kap. och 4 kap. 1–8 §§ miljöbalken ska tillämpas.

Av 2 kap. 4 § PBL framgår att i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag får mark tas i anspråk för att bebyggas endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet.

Av 2 kap. 5 § PBL framgår att i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt 2 kap. 6 § PBL ska bebyggelse utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan.

Enligt 8 kap. 9 § PBL ska en obebyggd tomt som ska bebyggas ordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Tomten ska ordnas bland annat så att naturförutsättningarna så långt möjligt tas till vara, det finns en lämpligt belägen utfart eller annan utgång från tomten samt anordningar som medger nödvändiga transporter, att det på tomten eller i eller i närheten av den i skälig utsträckning finns lämpligt utrymme för parkering, personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ska kunna komma fram till byggnadsverk och på annat sätt använda tomten om det med hänsyn till terrängen och förhållandena i övrigt inte är orimligt, och risken för olycksfall begränsas.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	74 (87)

§ 22 (forts.)

Enligt 8 kap 13 § får en byggnad som är särskilt värdefull från historiskt, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärliga synpunkter inte förvanskas,

Första stycket ska tillämpas också på

1. En annan anläggning än en byggnad, om anläggningen omfattas på krav på bygglov,
2. Tomter i avseenden som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i en områdesbestämmelse,
3. Allmänna platser, och
4. Bebyggelseområden.

Enligt 4 kap. 2 § PBL ska kommunen genom detaljplan pröva ett områdes lämplighet för bebyggelse och reglera bebyggelsemiljöns utformning när någon av följande situationer föreligger:

1. Ny sammanhållen bebyggelse
 - Om den planerade bebyggelsen är sådan att det behövs med hänsyn till
 - bebyggelsens karaktär eller omfattning,
 - dess inverkan på omgivningen,
 - behovet av samordning, eller
 - andra förhållanden i övrigt.
2. Bebyggelse som ska förändras eller bevaras
 - Om regleringen behöver ske samlat med hänsyn till
 - den fysiska miljön,
 - åtgärdens karaktär eller omfattning, eller
 - andra förhållanden i övrigt.
3. a) Åtgärder som omfattas av krav på bygglov, om åtgärden innebär att ett område tas i anspråk för eller redan används för att anlägga:
 - industriområde,
 - köpcentrum, parkeringsanläggning eller annat större stadsbyggnadsprojekt,
 - skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar,
 - hamn för fritidsbåtar,
 - hotellkomplex eller fritidsby med tillhörande anläggningar utanför sammanhållen bebyggelse,
 - campingplats,
 - nöjespark, eller
 - djurpark.b) Detaljplan krävs också om åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan.
4. ett nytt byggnadsverk som inte är ett vindkraftverk, om byggnadsverket omfattas av krav på bygglov, eller är en annan byggnad än en sådan som avses i 9 kap. 4 eller 5 §, och

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	75 (87)

§ 22 (forts.)

- a. byggnadsverket eller dess användning får betydande inverkan på omgivningen eller om det råder stor efterfrågan på området för bebyggande, eller
- b. byggnadsverket placeras i närheten av en verksamhet som omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor,

Det står vidare att trots första stycket 4 krävs det ingen detaljplan om byggnadsverket kan prövas i samband med en prövning av ansökan om bygglov eller förhandsbesked.

Enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ska kommunen ge förhandsbesked för en bygglovspliktig åtgärd om åtgärden är lämplig för den avsedda platsen och sökande begär det.

Intressen på platsen

Området är beläget inom ett utpekad marint skyddat område (HELCOM MPA) samt inom världsarvsområde med mycket höga naturvärden (UNESCO).

Det område som den aktuella ansökan avser ligger inom utpekad riksintresse för naturvård **Höga Kusten [NRO 22 056]** enligt 3 kap. miljöbalken.

Värdebeskrivning:

- Unika geologiska processer, särskilt landhöjning och landskapsutveckling.
- Stor variation i land- och havsnaturtyper, med höga biologiska värden.
- Området fungerar som referensområde för naturvård, för naturtypstudier och ekologiska funktioner kopplade till kustmiljöer.

Området ligger inom utpekad riksintresse för kulturmiljö, **Ulvöhamn [Y 36]**, enligt riksintressebeskrivning beslutad av RAÄ 2023.

Motivering:

- Ulvöhamn är Norrlands största och ett av de mer omtalade fiskelägena, uppkommit under 1600-talet när fjärrfiskare från Mellansverige säsongsfiskade vid Norrlandskusten.
- Fiskeläget har ett välbevarat och karaktäristiskt bebyggelsemönster, som även vittnar om en bofast befolkning.

Uttryck för riksintresset:

- Tät bebyggelsestruktur med sjöbodar och bostadshus nära vattnet, de flesta gavelvända, i skyddat läge vid sund.
- Dominerande faluröd bebyggelse med inslag av ljus målade hus.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	76 (87)

§ 22 (forts.)

- Strandnära hamngata som skiljer tät bebyggelse från glest bebyggt område med gistvallar för torkning av nät.
- Kapell från 1620-talet i upphöjt läge och vitmålad 1890-talskyrka väl synlig från vattnet.
- Föreningshus med samlingslokalskaraktär och ljusmålad lotsstuga på Lotsberget.
- Omgivande kuperad och i stort sett obebyggd naturmark som kontrast till bebyggelsen.

Riksintressets värden:

- Fiskeläge med ålderdomligt bebyggelsemönster och strandbunden hamngata.
- Norrlands med tiden största fjärrfiskeläge, ursprungligen präglat av fiskare från Gävle.
- Välbevarat kapell med kyrkogård från 1600-talet.

Ulvöhamn är ett av många fiskelägen som uppstod under 1600-talet när fjärrfiskare från Mellansverige säsongsfiskade vid Norrlandskusten.

Ulvöhamn har ett ålderdomligt bebyggelsemönster som är typiskt för fiskelägen utmed Norrlandskusten. Det är en karaktäristisk bebyggelse där de funktionella sambanden mellan vattnet och bebyggelsen varit avgörande för bebyggelsestrukturen. Båthus och sjöbodar är placerade vid vattnet. Boningshus, från början enkla kokhus, finns längs med en smal hamngata som löper parallellt med strandlinjen.

Kapellet i sitt upphöjda läge ovanför bebyggelsen är också ett typiskt spår efter gävlefiskarna och ett karaktäristiskt inslag i fjärrfiskelägena utmed kusten. Ulvöhamn har med början kring förra sekelskiftet utvecklats till en förhållandevis exklusiv och välkänd turistort.

Området ligger även inom utpekad riksintresse för friluftsliv **Ulvöarna [Y 29]** enligt 3 kap. miljöbalken.

Värdebeskrivning:

- Tillgång till kuperad och obebyggd naturmark, viktig för rekreation och friluftsliv.
- Kombinationen av öppen landskapsbild och historisk bebyggelse ger autentisk kustmiljö.
- Terrängen möjliggör vandring, promenader och naturstudier.

Området utgör även ett allmänt intresse för friluftsliv och kulturmiljö.

Området omfattas av skydd enligt miljöbalken med syfte att bevara landskapsbilden.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	77 (87)

§ 22 (forts.)

Området omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Vad som i första hand bör prövas i ett förhandsbesked är om en byggnadsåtgärd över huvud taget kan tillåtas på den avsedda platsen, dvs. närmast en prövning av markens lämplighet för den avsedda åtgärden (se prop. 1985/86:1 s. 285). Vid den lämplighetsbedömningen ska det prövas om åtgärden uppfyller de allmänna intressena om bl.a. lämplig markanvändning som kommer till uttryck i 2 kap. plan- och bygglagen (2010:900) PBL. Vidare ska prövas om den sökta åtgärden uppfyller kraven i PBL om byggnaders placering och utformning mm samt om den sökta åtgärden ska föregås av detaljpaneläggning.

Riksintresse kulturmiljö och kulturhistoriska värden

Det aktuella området ligger inom ett av Riksantikvarieämbetet utpekade riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken [Ulvöhamn Y 36] och omfattas dessutom av 1968 års landskapsbildskydd.

Enligt 3 kap. miljöbalken ska riksintressen skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada deras värden.

Ulvöhamn utgör en av Sveriges mest värdefulla och känsliga kulturmiljöer. Dess värde grundas inte på enstaka objekt, utan det som gör området särskilt skyddsvärt är den unika och sammanhållna helhetsmiljön.

Miljöns känslighet innebär att även mindre förändringar kan medföra betydande förvanskning, eftersom det är helheten - inte enskilda byggnader - som utgör riksintressets bärande värde.

Fiskeläget utgör en kulturhistoriskt värdefull helhet med ett välbevarat och karaktäristiskt bebyggelsemönster, där den vitmålade kyrkan från 1890-talet är ett dominerande landmärke synligt från vattnet. Den omgivande kuperade och obebyggda naturmarken skapar en tydlig kontrast som förstärker landskapsbildens och miljöns autenticitet. Exploatering i denna zon riskerar att bryta denna kontrast, förvanska helhetskaraktären och minska kyrkans visuella dominans, vilket skulle innebära en betydande påverkan på omgivningen.

Då platsen är en del av ett värdebärande landskapsrum som om det bebyggs bedöms kunna leda till påtaglig risk för påverkan på helhetsvärdet av kulturmiljön och landskapsbildens och därmed risk för påtagligskada på riksintresset bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att åtgärden behöver prövas genom detaljplan.

Den befintliga miljön i Ulvöhamn är även av särskilt kulturhistoriskt värde vilket innebär att det omfattas av förvanskningförbud enligt 8 kap. 13 § PBL.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	78 (87)

§ 22 (forts.)

Den historiska bebyggelsen i Ulvöhamn ligger kvar i sin ursprungliga struktur, något som är mycket ovanligt i Sverige. Hela miljön speglar kustkulturen och fiskelägenas utveckling på ett sätt som saknar i stort sett motsvarighet.

Området kännetecknas idag av en tydlig, sammanhållen radbebyggelse längs den historiska strukturens linjer. Den föreslagna byggnationen skulle bryta denna ordning och skapa en splittrad och otydlig bebyggelsebild, vilket skulle påverka områdets läsbarhet och kulturhistoriska kvaliteter negativt. En sådan förändring bedöms som oförenlig med befintlig karaktär varför risk för förvanskning på kulturmiljövärdena föreligger.

Landskapets karaktär

Den bergsrygg och skogsmark där den föreslagna bebyggelsen avses placeras utgör en central del av områdets historiska landskapskaraktär. Området har ett tydligt kulturhistoriskt värde och är en bärande del av den identitet som präglar Ulvöhamn. En ny bebyggelse i denna miljö skulle innebära ett intrång.

För att säkerställa att områdets kulturmiljövärden och landskapskvaliteter bevaras krävs en samlad prövning och reglering genom detaljplan, snarare än enskild bygglovsprövning, i enlighet med lagens syfte att skydda och utveckla värdefulla miljöer.

Riksintresse naturvård

Det aktuella området ligger inom riksintresse för naturvård med betydande naturvärden som motiverar särskild hänsyn vid prövning av åtgärder. Riksintresseområdets unika geologiska processer, framför allt den pågående landhöjningen och landskapsutvecklingen, utgör en referens för hur kust- och skärgårdsmiljöer förändras över tid och är av nationellt intresse för långsiktig naturvård och forskning. Riksintresseområdet kännetecknas av en stor variation av land- och havsnaturtyper, vilket ger höga biologiska värden genom att det skapar livsmiljöer för många skyddsvärda och sällsynta arter. Kombinationen av strandzoner, skärgårdsöar, skogar och öppna marker bidrar till biologisk mångfald och fungerar som habitat för både växt- och djurliv med ekologiska samband över land och hav.

Aktuellt område är litet i sammanhanget, att exploatera platsen bedöms inte skada de geologiska, biologiska och ekologiska värden som riksintresset är avsett att skydda.

Riksintresse friluftsliv

Riksintresseområdet erbjuder tillgång till kuperad och obebyggd naturmark som är viktig för rekreation och friluftsliv, och den öppna landskapsbilden i kombination med den historiska bebyggelsen ger en autentisk upplevelse av kustmiljön. Då aktuellt område ligger i direkt anslutning till befintlig bebyggelse bedöms riksintresseområdets attraktionskraft för friluftsliv och den autentiska upplevelsen av kustmiljön inte påverkas negativt.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	79 (87)

§ 22 (forts.)

Detaljplanekrav

Utifrån ovanstående bedöms exploatering i direkt anslutning till Ulvöhamns kulturhistoriskt värdefulla miljö aktualisera krav på detaljplan enligt 4 kap. 2 § plan- och bygglagen (PBL). Bestämmelsen anger att detaljplan ska upprättas när det krävs för att pröva markens lämplighet för bebyggelse och för att reglera bebyggelsemiljöns utformning, särskilt vid ny sammanhållen bebyggelse, vid förändring eller bevarande av värdefulla miljöer samt när åtgärder kan få betydande inverkan på omgivningen. Detsamma gäller vid uppförande av ett nytt byggnadsverk om byggnadsverket eller dess användning kan få betydande inverkan på omgivningen.

Vidare bedöms åtgärden, trots att den avser ett begränsat antal byggnadsverk, kunna medföra betydande påverkan på kulturmiljön och den historiska bebyggelsestrukturen. Undantaget i 4 kap. 2 § PBL bedöms därmed inte vara tillämpligt, utan detaljplan krävs.

Vid bedömningen har även risken för kumulativa effekter beaktats. Även om den aktuella ansökan avser två bostadshus innebär lokaliseringen inom ett värdebärande landskapsrum i Ulvöhamn att ytterligare bebyggelse riskerar att successivt förändra områdets historiska bebyggelsestruktur och landskapsbild.

Kumulativa effekter kan uppstå genom att flera till synes begränsade åtgärder sammantaget leder till en gradvis förskjutning av gränsen mellan bebyggelse och obebyggd natur, minskad läsbarhet av kulturmiljön samt försvagade visuella samband, däribland kyrkans roll som dominerande landmärke i landskapet.

Samhällsbyggnadsförvaltningens samlade bedömning är således att omständigheterna – för att säkerställa att ny bebyggelse inte påtagligt skadar riksintressena, förvanskar den kulturhistoriska helheten, påverkar landskapsbilden negativt eller för att möjliggöra en bedömning av kumulativa effekter i ett samlat sammanhang – innebär att reglering i detta ärende behöver ske genom detaljplanering. En sådan prövning kan inte genomföras på ett rättssäkert sätt inom ramen för ett enskilt förhandsbesked, utan kräver en samlad reglering där både befintliga förhållanden samt nuvarande och potentiella framtida exploateringar kan bedömas i ett helhetsperspektiv.

Översiktsplanen

Det aktuella området omfattas av två översiktsplaner, Översiktsplan för Norra Ulvön (FÖP11) och Översiktsplan 2012 för Örnsköldsviks kommun (ÖP12). Området finns utpekad som möjligt för bostadsbebyggelse i båda översiktsplaner, dock med förbehåll. För området anges i FÖP11 att området i alla händelser bör regleras i detaljplan och i ÖP12 att det är angeläget att bebyggelsen anpassas till kulturmiljön.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	80 (87)

§ 22 (forts.)

Samlad bedömning

Detta förhandsbesked behandlar möjligheten att uppföra två nya bostadshus inom fastigheten Ulvön 5:13. I prövningen har samhällsbyggnadsförvaltningen beaktat områdets starka kulturhistoriska värden, den unika och välbevarade helhetsmiljön, den sammanhållna bebyggelsestrukturen samt gällande riksintressen.

Åtgärden bedöms aktualisera krav på detaljplan enligt 4 kap. 2 § PBL. Detta då bestämmelsen anger att detaljplan ska upprättas när det krävs för att pröva markens lämplighet för bebyggelse och för att reglera bebyggelsemiljöns utformning vid bebyggelse som ska förändras eller bevaras om reglering behöver ske i ett sammanhang med hänsyn till den fysiska miljön som åtgärden ska genomföras i. Vidare bedöms åtgärden, trots att den avser enstaka byggnadsverk, kunna medföra sådan påverkan att undantaget i 4 kap. 2 § PBL inte är tillämpligt. En detaljplan krävs därmed, eftersom åtgärden riskerar medföra betydande inverkan på omgivningen och risk för påtaglig skada på riksintresse kulturmiljö.

Vid prövning enligt PBL ska både allmänna och enskilda intressen vägas enligt 2 kap. 1 § PBL. Av förarbetena till 2 kap. 1 § plan- och bygglagen framgår att prövningen ska innefatta en proportionalitetsbedömning, där de allmänna intressen som skyddas genom lagstiftningen ska vägas mot den enskildes intresse av att genomföra den sökta åtgärden. En sådan avvägning innebär inte att det enskilda intresset alltid ska ges företräde, utan att åtgärdens lämplighet ska bedömas med hänsyn till platsens förutsättningar och de skyddsvärden som berörs. Utifrån ovan anförda, och vid en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen samt att ett positivt planbesked (SBN 2023:243) för att påbörja ett planarbete har beviljats för del av fastigheten bedöms det inte vara oproportionerligt mot sökanden att han får avvakta detaljplanläggningen.

I praxis har Mark- och miljööverdomstolen slagit fast att även när en åtgärd avser en enskild byggnad kan det allmänna intresset av att bevara kulturhistoriska värden väga tyngre än det enskilda intresset av att få bebygga en viss plats. I MÖD P 432-13 (Gotland) ansågs ett förhandsbesked inte kunna lämnas eftersom den föreslagna lokaliseringen avvek från den historiska relationen mellan bebyggelse och landskap, trots att åtgärden i sig var begränsad. Domstolen fann att det allmänna intresset av att bevara kulturmiljön vägde tyngre än sökandens intresse.

Även i senare praxis har domstolarna betonat vikten av att värna riksintressen för kulturmiljövård vid lokaliseringsprövningar. I MMD P 2390-25 (Malsta kyrkby) bedömdes ny bostadsbebyggelse inom riksintresse för kulturmiljövård medföra en försämrad avläsbarhet av bymiljön och odlingslandskapet, vilket är centrala uttryck för riksintresset. Domstolen fann att det allmänna intresset av att bevara kulturmiljön vägde tyngre än det enskilda intresset av att uppföra bostadshus.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	81 (87)

§ 22 (forts.)

Samhällsbyggnadsförvaltningen konstaterar, trots sökandens omfattande argumentation och inlämnade skrivelser, att de rättsliga förutsättningarna att lämna ett positivt förhandsbesked inte är uppfyllda. Mot denna bakgrund gör samhällsbyggnadsförvaltningen bedömningen att den aktuella åtgärden, även om den avser ett begränsat antal bostadshus, inte kan anses proportionerlig i förhållande till de kulturhistoriska värden som riskerar att påverkas. Det enskilda intresset av att uppföra nya bostadshus på platsen får därför stå tillbaka för de allmänna intressen som följer av riksintresset för kulturmiljövård och förvanskingsförbudet enligt 8 kap. 13 § PBL

Prövning av barnets bästa

Enligt lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (2018:1197) ska en prövning av barnets bästa göras i alla ärenden som rör barn. I detta ärende bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att det blir en enkel prövning eftersom beslutet om att uppföra två nya fritidshus inte har någon direkt påverkan på barn och ungdomar.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterad 12 februari 2026
- Skrivelse, inkom 11 februari 2026
- Bilaga m 3499-25, inkom 11 februari 2026
- Bemötande från sökande, inkom 27 januari 2026
- Begäran om förtydligande, inkom 26 januari 2026
- Begäran om förtydligande, inkom 23 januari 2026
- Begäran om förtydligande, inkom 22 januari 2026
- Remissvar från sökande, inkom 16 januari 2026
- Kompletterande skrivelse, inkom 16 januari 2026
- Begäran om chefsprövning, inkom 16 januari 2026
- Beslut LST, inkom 12 januari och 16 januari 2026
- Bilaga m-2602-07, inkom 12 januari 2026 och 16 januari 2026
- Bilaga m-5329-16, inkom 12 januari och 16 januari 2026
- Bilaga p-4848-16, inkom 12 januari och 16 januari 2026
- För diarieföring, inkom 12 januari 2026
- Bilaga p-5570-20, inkom 12 januari och 16 januari 2026
- Bilaga p-1639723, inkom 12 januari och 16 januari 2026
- Bemötande av samtliga remissvar, inkom 12 januari 2026
- Kompletterande skrivelse, inkom 12 januari 2026
- För diarieföring, inkom 8 januari 2026
- Siktlinjer, inkom 8 januari och 16 januari 2026
- Begäran om handläggare byte, inkom 8 januari 2026

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	82 (87)

§ 22 (forts.)

- Yttrande från Stadsarkitekt, 9 december 2025
- Yttrande Miljö- och hälsoenheten, inkom 27 november 2025
- Yttrande från Länsstyrelsen, inkom 18 november 2025
- Yttrande från sökande, inkom 17 november 2025
- Yttrande från Kultur- och fritidsavdelningen, inkom 17 november 2025
- Yttrande från E.ON, inkom 14 november 2025
- Yttrande från Miva, inkom 14 november 2025 och den 10 november 2025
- Skrivelse, inkom 28 oktober 2025
- Översiktskarta, inkom 28 oktober 2025
- Situationsplan, inkom 28 oktober 2025
- Epostmeddelande, inkom 13 oktober 2025
- Svar på komplettering, inkom 13 oktober 2025
- Epostmeddelande, inkom 3 oktober 2025
- Fasadritning 1 plan, inkom 3 oktober 2025
- Fasadritning 1,5 plan, inkom 3 oktober 2025
- Fotografi, inkom 3 oktober 2025
- Karta, inkom 3 oktober 2025
- Skrivelse, inkom 3 oktober 2025
- Ansökan, inkom 3 oktober 2025

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar om att ge negativt förhandsbesked för nybyggnad av två nya fritidshus då den sökta åtgärden inte kan prövas utan föregående detaljplan, enligt 4 kap. 2 § PBL.

Avgiften för handläggningen av ärendet är 0 kronor. Avgiften har fastställts i enlighet med den taxa som kommunfullmäktige har beslutat.

Samhällsbyggnadsnämndens behandling

Andreas Jansson (C) yrkar att ärendet ska återremitteras till förvaltningen för fortsatt handläggning.

Mikael Malmén (S) och Anna Sjöberg (V) yrkar bifall till Andreas Janssons (C) återremissyrkande.

Beslutsgång

Ordförande frågar om ärendet ska återremitteras eller avgöras vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att ärendet ska återremitteras.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	83 (87)

§ 22 (forts.)**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden återremitterar ärendet till samhällsbyggnadsförvaltningen för fortsatt handläggning.

- - - - -

Upplysningar

Hur man överklagar beslutet, se separat bilaga.

I handläggningen av ärendet har följande personer deltagit

Cecilia Persson, byggnadsinspektör

Cecilia Marklund Svensson, enhetschef

Clara Ganslandt, avdelningschef

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	84 (87)

§ 23 Meddelanden (Sbn/2026:5)

Ärendebeskrivning

Ärendet består av en redovisning av handlingar, som nämnden tar del av, enligt nedan:

A. Hantering av friskvårdsförmån

Kommunfullmäktige beslut den 15 december 2025 § 225. Kommunfullmäktige godkänner att tidigare beslut § 154/2024 om friskvårdsbidrag kompletteras med följande

- Visstidsanställda medarbetare inom kommunkoncernen med timlön erhåller 1/12 av den årliga friskvårdsförmånen för varje månad hen har arbetat.
- Utlägget måste vara gjort under den månad där arbete har utförts.

Den ökade kostnaden belastar kommunkoncernens resultat och behandlas i kommunen inom nämndernas tilldelade skattemedel fr.o.m. 2026 och framåt. Beslutet gäller från och med 1 januari 2026. (Sbn/2024:68)

B. Avsägelse och fyllnadsval, ledamot i samhällsbyggnadsnämnden, efter Robin Gustavsson (S)

Kommunfullmäktige beslut den 15 december 2025 § 225. Kommunfullmäktige godkänner Robin Gustavssons (S) avsägelse från uppdraget som ledamot i samhällsbyggnadsnämnden.

Kommunfullmäktige godkänner att ny ledamot i samhällsbyggnadsnämnden utses vid nästa sammanträde. (Sbn/2023:8)

C. Länsstyrelsen Västernorrland, uppföljning av tillsyn enligt miljöbalken

Länsstyrelsen i Västernorrlands län har under 2025 gjort en uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsynen i Örnsköldsviks kommun, dnr 750-2025. Bilaga, rapport daterad 30 januari 2026.

D. Beslutslogg - samhällsbyggnadsnämnden februari 2026 (Sbn/2026:5)

Prövning av barnets bästa

Beslutet att ta del av meddelandena medför ingen åtgärd och bedöms inte påverka barn och ungdomar. Med hänsyn till det har ingen ytterligare prövning av barnets bästa genomförts.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 3 februari 2026

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	85 (87)

§ 23 (forts.)**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden tar del av meddelandena.

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	86 (87)

§ 24 Anmälan av samhällsbyggnadsförvaltningens delegationsbeslut (Sbn/2026:6)

Ärendebeskrivning

Redovisning av de beslut som fattats med stöd av samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning.

Förteckning över

- delegationsbeslut, 2025 nr 20-26, 2026 nr 1-4, samhällsbyggnadsutskottet,
- delegationsbeslut, 2025 nr 37, 38, 2026 nr 1-4, Lex-ärenden,
- delegationsbeslut, 2025-12-01–2026-01-31, ByggR/Nova, byggenheten,
- delegationsbeslut, 2025 nr 1289-1384, 2026 nr 1-154, ECOS, miljö och livsmedel m.m,
- delegationsbeslut, 2025 nr 1180-1184, 2026 nr 1185-1190, i ärenden om alkohol,
- delegationsbeslut, 2025 nr 121, 2026 nr 122, i ärenden om tobak, folköl och handel med vissa receptfria läkemedel,
- delegationsbeslut, 2025-12-01–2026-01-31, om samhällsbetalda resor, färdtjänst och riksfärdtjänst,
- delegationsbeslut, 2025 nr 145-160, 2026 nr 1-11, parkeringstillstånd för rörelsehindrade,
- delegationsbeslut, 2025, 2025-12-01–2026-01-31, skolskjuts,
- delegationsbeslut, 2025, nr 154, 155, 2026 nr 1-8, dispensärenden vad gäller bred, lång och tung transport samt uppställning av dito,
- delegationsbeslut, 2025-12-01–2026-01-31, upplåtelse av offentlig plats samt yttrande till polismyndighet,
- delegationsbeslut, 2026 nr 1, 2 fordonsflytt,
- delegationsbeslut 2025, nr 54-58, 2026 nr 1-6, personalärenden

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-02-19	87 (87)

§ 23 (forts.)**Prövning av barnets bästa**

Ärendet består av en redovisning av fattade delegationsbeslut. Ett godkännande av redovisningen innebär att nämnden har tagit del av vilka beslut som har fattats. Godkännandet medför ingen åtgärd och bedöms inte påverka barn och ungdomar. Med hänsyn till det har ingen ytterligare prövning av barnets bästa genomförts.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 10 februari 2026

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av fattade beslut.

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: ANDREAS JANSSON

Datum: 2026-02-24 13:58

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

ABD1E47A4509A54F285A9256B6EF903625270C5508B69BBE5716248BF351248D

Namn: Anna Maria Gröndahl

Datum: 2026-02-24 13:54

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

ABD1E47A4509A54F285A9256B6EF903625270C5508B69BBE5716248BF351248D

Namn: RUT CAROLINE VIKTORIA JONSSON

Datum: 2026-02-24 14:18

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

ABD1E47A4509A54F285A9256B6EF903625270C5508B69BBE5716248BF351248D